

Ezen lapok minden héten négyyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. **Előfizetési ár** félre Buda-pesten házhoz-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez p. A hirdetések minden apróbetűs hasábrészáért 5 (öt) ez. kr. fizetetik.

Vasárnap

604.

Junius 6. 1847.

Előfizethetni helyben kiadóhivatalban, **hatvani utca** Horváth-házban **483ik szám** alatt földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az a s z r i a i birodalomba s külföldre menendő példányok csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetők meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

Előfizetési figyelmeztetés.

F. hónap végével, BUDAPESTI HIRADÓ-nk 1847ki 1ső félelvi folyama lejárván, ezennel második félelvi (julus—decemberi) új folyamára előfizetés nyitattik.

Minthogy pedig legfensőbb rendelet folytán a nmgu budai kir. udv. kincstár által (l. Híradónk 592ik számát) olly hírlapokért, melyek hetenkint kétszer küldetnek el, a postadíj félre 48 p gő krról 1 ft 12 krra, ollyanokért pedig, melyek hetenkint kétszerrel gyakrabban küldetnek szét, 2 pengő forintra emeltetett: ennél fogva kénytelenek vagyunk az eddigi szokott félelvi postai előfizetési díjt, a legfensőbb rendelet értelmében, hetenkint kétszeri szétküldésnél 24 krral; 4szeri küldésnél pedig 1 ft 12 krral pengőben emelni. — Szabad akaratjoktól függ egyébiránt a t. előfizetőknek lapjainkat olly helyekre is, hova eddig négyyszer küldettek, csak kétszer járni. Előfizethetni e szerint a bekövetkező 2dik félelve Buda-pestben házhozhordással boríték nélkül 5 pftal; postán, hetenkint borítékban **kétszer** küldetve 6 ft 24 krral p gőben, postán hetenkint borítékban **négyyszer** küldetve 7 ft 12 krral pengőben. Jelentjük egyszersmind, hogy azon esetre, ha alázatos folyamodásunk, melyet legfőbb helyre terjesztünk, lapunk s előfizetőink érdekében, szükségesnek ítélünk, kegyes meghallgatást nyer, később azt, mennyivel a 4szeri küldésért most több fizetettnek, visszatérítendjük.

Az előfizetés elfogadatik Pesten hatvani-utczai 483ik számú Horváth-házban a kiadó-hivatalban és minden magyar- s erdélyországi kir. postahivataloknál. — Külföldre járni kívánt példányok iránt a megrendelések csupán csak a bécsi cs. kir. főposta-hivatal utján történhetnek.

A B. P. Híradó szerkesztőség e.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Előléptetések. Magyar financia, urbéri örökvltság és holmi egyebek III. Megyék: Közgyűlés Pozsonyban. Budapesti hírhang. Népkönyvkiadó-egyesület. Pesten tartandó Ildik löverseny. A magyar középponti vasút pestvázi vonalán a személyjárások és bevételek kimutatása 1846diki julus 16kától 1847. maj. 31kig. K ü l f ö l d. Nagybritannia. Franciaország. Spanyolország. Hivatások és magánhirdetések. **IRODALOM ÉS TUDOMÁNY.** Világtörténet a legrégebb idők-től korunkig. Irtá Bajza. Pest 1846.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

A nmgu magyar kir. udv. Kamara a hradeki kir. sóhivatalnál megüresült mázsálósagra Szukováthy Szilárd pozsonyi sóhiv. gyakorlatnok, a Vág-Ujhelyen megüresült k. sómázsálói állomásra pedig Tóth Károly nyugdíjazott cs. k. hadnagyot és nagyváradi sóhiv. gyakorlatnokot alkalmazta.

D (Magyar financia, urbéri örökvltság és még valami. III.) Igyekezünk magunkat az ország jelen szükségére nézve tájékozni, és keressük főleg azon pontokat, téreket és mezőket fel, melyeken az ellenfelek gondolatmenete összetalálkozik. Mindenek előtt azonban rekeszszük ki a kívánt értesülés gondolható tárgyai közül mind azt, mi, közös meggyőződés szerint, még megérve nincsen arra, hogy a legközelebbi időben eligazíthatassék. Illyen p. o. az ország hadi erejére megkívántató költség kérdése. Nem szükséges bővebben indokolni azt, hogy ezen tárgy ollyan, mikép azt legezelszerűbb most nem venn fel azok közé, melyeket legközelebből eldönteni akarunk. Erre nézve ugy hiszszük, nincs véleményi elágazás az ellenfelek között. Miskép áll a dolog a háziadóra nézve. Vannak sokan, kik ugy vélekednek, miszerint ezen ügynek eldöntése a teendők legelső sorába tartozik, és véleményeket jelesül azzal is támogatják, mi a mult országgyűlés alkalmával a katonatartás költségére nézve történt, és a legközelebbin magát lehetőleg tökéletesen kifejtendő. Kormány és ország között ugyan is megvan az egység az iránt, hogy a katonaság természetbeni ellátásának rendszere megszűnjék, és ezen teher egy általános évenkénti sommával megváltatván, ez adassék hozzá a hadi adóhoz, csak a részletek és gyakorlati alkalmazás iránti tisztába-jöve-el maradván fen még értesülési tárgynul. Mondatik, hogy ekép a házi adó rovatai közül eltűnendvén mind

az, mi a katonatartás terheiből vette eredetét, ezáltal a házi adó kérdése föltöttebb egyszerűsítettik, miután így már a megmaradó öszveg, tisztán mint megyei közigazgatási költség jelenik meg, melyet továbbra is egészen az eddig adó-fizető osztály nyakában hagyni akarunk, sem igazsággal, sem józan politikával meg nem fér. Így beszélnek az egyik oldalon, míg a másikon azt mondják, hogy sokkal célszerűbb egy országos financia megalapításán kezdeni a dolgokat, mint a megyei igazgatás költségeinek megosztásán, mert az országos financia az általa eszközölhető anyagi és szellemi javítások következtében, az általános teherviselési képességet és hajlamot fogja öregbíteni, és így közvetett uton ugyan, de biztosabban, és minden lehető reakcióktól fölelem háttérbe szorításával, fogja lehetővé tenni a házi adó kérdésének az igazság és méltányosság alapjain eldöntését, melynek irányában jelenleg az illetők részéről sokkal kevesebb hajlam és vállalási készség mutatkozik, mint a teherhordás más nemei iránt. Tekintve azon specialis feladást, melyet jelen cikkünkben magunk elibe tűzünk, minvéleményünkönl abstrahálhatunk azon egyszerű megjegyzés mellett, miszerint a dolog érdemére nézve most is azon nézetekhez ragaszkodunk, melyeket „Antóli leveleinkben“ kifejtteni vala szerencsénk. Mi a megyei igazgatás költségeiről azt hiszszük, hogy azoknak egyedül az eddig adófizető osztály nyakában maradni már soká nem lehet és nem szabad, azonban miután most a létesítés közöttben állunk, ugy látjuk hogy nem az a feladás: ezen nézetet bővebben indokolni, hanem az: széttekinteni azon módok között, melyek használata mellett lehet teherviselés dolgában valamely nagyobb szerű olly haladási lépést tenni, mely ezen egész ügynek okos és igazságos kibonyolodását és eligazodását előmozdítaná. Szorítottatunk tehát annak vizsgálatára, vajjon az itt felebb érintett véleményi-elágazás, az ellenfelek között valóban létezik-e, van-e reményesség a legközelebbi időkben bekövetkező ki egyenlítéséhez, és így az egyedül célhoz vezethető egymást hasznosítási politikának, mi volna e körül természetzerű feladása?

Ha magunkat esalni nem akarjuk, el kell ismernünk ezen véleményi-elágazás létezését, és el azt is, hogy annak ki egyenlítéséhez egyelőre reménytséget táplálni, nem volna

egyéb esalódásnál. Érti ugyanis mindenki, hogy a megyei közigazgatás költségei, az eddigi rendszer mellett, igen hiányosan vannak fedezve, és így látja, hogy ha ezen kérdés most érdemileg és egész terjedelmében tárgyalatik, nem lesz mellözhető, miszerint ezen költségek tökéletesebb és illőbb fedezéséről is gondoskodás történjék, sejtí tehát mindenki, hogy nem az eddigi költségekbeni részesüléséről, hanem ha a dolog kenyértörésre kerülne, sokkal nagyobbakbani osztozásról volna bizonyosan szó — e közben másrészt érezi mindenki és látja azon sok szorító és mellözhetlen szükségét is, mely, ha eligazítatnék is a házi adó kérdése, mégis mint országilag pótolandó és fedezendő fenmaradna, és mivel magával aziránt: mindezeket önpusztulása nélkül, mikép fogja teljesíthetni, tisztában nincs, tehát inkább ahoz érez hajlamot, mitől az ország általános gazdasági és értelmi állapotának közvetlen és gyorsabb gyarapodását reményli, mint ahoz, mi csak egy eddig is teherhordó osztály részletes megkönnyítésére menvén ki, a felebbi eredményt, legjobb esetben is, csak közvetve és lassabban eszközölné. Véleményünk szerint ime fejletlen állapotokban elegendő magyarázatra találó, és az önfentartás ösztönétől lélektanilag fejlődő véleménynek egyelőre másfelé, vagy egyszerűen megfordultához, vitatás és rábeszélés útján, mindaddig nem lehet remény, míg az eszmék még mindig szűrelen állapotát tények nem hozzák nagyobb tisztaságra, s a létező teherhordási hajlamokat, az illyen tényekből sarjadzó tapasztalás, és a hozzájuk idomulás nem istápolja és nem teszi általánosabbakká. A feladás tehát abban határozódik: a fenlévő hajlamok eszélyes hasznosítása által életbe átmenő tények et hozni létre, s a dolgok fokozatos tovább fejlődésére nézve, ezen tények ellenállhatlan logikáját működni hagyva, ettől többet várni, mint a szó és írásbeli vitatás bármily helytálló logikájától. Ha áll is az, mit most vizsgálni nem akarunk, hogy a meglévő és észrevehető hajlamok teherviselés dolgában, az eddigi vitatásnak eredményei, miután azonban a cselekvés pillanata jelen van már, nem lehet benne kétség, miszerint most a feladás nem állhat pusztán abban többé, ezen hajlamok tovább terjesztésén vitatásilag igyekezni, hanem abban kell a feladásnak állani, az eddig nyert elméleti eredményt gyakorlatilag is hasznosí-

Irodalom és Tudomány.

VILÁGTÖRTÉNET A LEGRÉGEBB IDŐKTŐL KORUNKIG. Irtá BAJZA. Pest, 1846. Hartleben K. Adolf tulajdona. Megjelenendik 12—15 fuzetben: egyegy fuzetnek ára 45 kr. Eddig 6 fuzet jelent meg.

Az üdvöst, ha külföldi is, be kell hoznunk; legyen az angol jury és sajtószabadság, vagy nemet alaposság és tudomány. Hála istennek, találkoznak már honunkban is férfiak, kik ezek mellett erélyesen küzdenek. Én azonban itt csak a tudományt, még pedig a történetírást veszem czikkem tárgyaul, s egyedül e mezőni legújabb átíltetési iparkodásinkat vizsgálom. Ime láttuk megindulóban a történeti könyvtárt, mi mellett különösen a választott tárgyak s irányuk — a haladás és reform mellett hi apostolkodás — igen dicserendő. A választott férfiak tekintve a nemtől fordított „Plutarch“ hasonlóan dicserendő, ambár az igenen rövid életrajzok kevés hasznunkra lesznek, és az egész vállalat inkább szem, mint lelekerítő. Ha nézzük az ezen magyarítások mellett fáradozó férfiakat, Bajza az, ki azoknak élén áll. Köszönetet tehát neki azok nevében, kik a történeteket az emberiség szent könyvének, a mult idők nagyszerű végrendeletének tartják! Bajza az, ki legújabbban: „Világtörténet a legrégebb időkől korunkig“ ír; ez ugyan „irodalmunk nagy hiányát nemikép pótolja,“ különösen midőn eredetileg nem birunk. Bajza tehát „ír egy eredetileg“ s nem fordít.

Kiemelendőknek velem előbeszédéből e következőket: „Fosvényül megtakarított időmet folytón és szakadatlanul ennek (a történettudomány) szentelém.“ „A magyar irónak a világtörténeti szakban csak két lehetőség marad nyitva: vagy külföldi jeles munkákat fordítani, vagy kedvezőbb esetben a legfőbb hitelet érdemű második kezűből kölcsönözött anyagot állítani össze körülményeink, értelmi fokozatunk és fejlődésünkhez alkalmazottan. — Ez utóbbi ösvényt valek kénytelen én is választani.“ — „Nem kotem magamat semmi

egyek tekiötelyhez“ — „szolgailag egészen senkit sem utanozva, hanem annyit szabadsággal használva mindekit, meunyt az magának mindig veszen, ki önállólag is bir gondolkodni és itelni.“ „Vezérem: Heeren, Eichhorn, Pölitz, Bredon, Müller Janos Luden, Becker, Wachtler, Wachsmuth, Gibbon, Schneller, Lacépède, Rotteck, Haug, Hegel (!) Guizot, Kortüm, Leo, és kit legelőbb kell vala említenem, az alapossága miatt méltán ünnepekt Schlosser s többek“ (?) Öszintén azt is bevallá, hogy némellyiktől, ha nézeteivel megegyeztek, egész szakokat is átvett, (a mi ugyan igenen laxa conscientia historica) mert a dolgozatok e nemeiben (?) nem a másoktól eltérés e különbségben áll az eredetiség (hm, hm! hát ha józan? hát ha szükséges? Vegre még a fordítás is eredetiséggé lesz, ha a fordító öszintén be fogja vallani, hogy szerző nézeteivel megegyezik) hanem a czelszerű választásban, ügyes egybeállításban, és általában érdem azon szellemben állapodik, mely az egész munkát átllangi, azon okszerűségben, mely által az események hosszú sora egymáshoz köti összeköttetésbe hozatik. Az eredetiség e nemehez, ugy hiszem, szabad leszen jelen munkámnak szerény igényeket tartani.“ — Hiszem, lelkiismeretesen sine odio et ira adam Bajza tervet és vallomását. Tégped pedig nyajas olvasóm, kerlek, meztőlazzal bírálalom egész folyamára alatt ezen, Bajza előbeszédéből kivont, helyekre figyelemmel lenni.

Bajza azt mondja a czimlapokon, hogy „irta“ a világtörténetet. Ha irni annyit tesz, mint szerzeni, akkor tagadom alilitását. Szorgalmatosan összevetve munkáját a Kriegg által kivonathan átdolgoztatott Schlosser világtörténetével, azt találtam, hogy Schlosser-Kriegg nem barati vezetője, hanem zsarnok ura Bajzának. Ezen a nemet nép számára kiadott világtörténetének 1ső fuzete megjelent 1844. illy czim alatt: „F. C. Schlosser's Weltgeschichte für das deutsche Volk. Unter Mitwirkung des Verfassers bearbeitet von dr. G. L. Kriegg. Frankfurt am Main. F. Varrentrapps Verlag.“ Eddig 12 fuzet, mely a harmadik keresztres háboru kezdeteig terjed. — Tehát, mint mondam, Bajza szolgálja Schlosser-Krieggnek. Az igaz, szabad aka-

rtából és tudalomalom kötetett ezen a közönségre nevezü üdves, de B—ra mint historikusra nyakszög szerződés. Kötelesség teljesítésében annyira belemerül ura könyvébe, hogy Gáboriakint fel sem pillantana, ha előbeszédének ígérete nem szállna orrára; akkor pedig kinyújtja karját csak ugy a levegőbe s kiránt valamit Rotteck, Schiller, Kolb, Herder, Herrmann s más valakitől és bedugja s. — K. perselyébe, tetszik-e az urának vagy nem, az neki mindegy; ő letörli a harmadik kezűből kölcsönzött forrasok párajából megizzadt arcát és felsohajt: „salvavi animam meam, eredeti történetet adek szerettelt magyararnak!“ De am a kritika többet kíván, hogy a szerzők egebe beeresztesek. Nehány beleczevőekelt hely még nem is ad jogot olly czim választására, melyet s. — K. munkáján olvasunk. Kriegg a szó teljes értelmében átdolgozta Schlossernek két nagy munkáját t. i. „Weltgeschichte in zusammenhängender Erzählung“ 4d. rész 8d. kötetben és „Universalhistorische Uebersicht der Geschichte der alten Welt und ihrer Cultur“ 3d. rész 9d. kötetben. Tessek átolvasni Schlosser kettős előbeszédét Kriegg dolgozatában, s meglátandják, mennyit tett Kriegg s milly parányi ahoz képest Bajzának, ha ugy tetszik, fáradozása. Kriegg nem egyedül rövidíté, hanem több helyt máskép s pedig szerencsésen elrendezé Schlosser irateit; a tudományos munkában többnyire szükségképen szétzört jellemzéseket, kutatásokat s a t. egyesíté: a keleti népeknél az újabb utazók munkáit s újabb felfedőzéseket használá; több cikket egészen újból dolgozott, sokszor a nagy közönség kedveért Schlossert bővíté, s mi a legfőbb, a kutforrasok nyomán a Sch—be becsúszott hibákat jobbitá; egyszóval: ugy dolgozta át Sch—t, hogy ez örömeiben megvallya, miszerint ő maga sem dolgozhatott volna át némely helyeket olly sikerrel, mint Kriegg tevé. Mit tett Bajza? megmutatom talán igen is hosszú cikkemben, azaz megmutatom, hogy Bajza munkája nem szerzése, hanem fordítása — nemetből; épen nem eredeti dolgozat, hanem inkább szolgai utánzása — németeknek, s mi e kettőtől önkint következik, hogy nem magyar, hanem német szellemben íratott; továbbá, hogy nem régótai ké-

tani végvárhára. És itt szabadon egyenesen azokhoz fordulunk, kik minden közterhek közös viselésének baráti, és kordunk tölők, vajjon épen ezen végcélú tartva mindig szem előtt, úgy járnak el, miszerint ezen végcél felé meg-történhessék az első lépés, melynek tételére közös a kész-ség, nem célszerűbb-e, mint azt erőtetni, hogy a végcél felé egyszerre több és olyan lépés történjék, melynek tételére a készség kétséges, vagy legjobb esetben csak rész-letes, és ezzel in ultima analysi azt eszközölni, hogy az első lépés se történjék meg?

Ezekre támaszkodva, mint egy újabb közös alapot, melyre az ellenfelek együtt állhatnának, bátrak vagyunk a következők ajánlani: sem a hadi, sem a házi adó kérdései most érdemlegesen ne tárgyalassanak, szándékkal mondjuk érdemlegesen, mert a hadi adó körében a leg-közlebbi feladások közé számítjuk a „katonai élelmész-ség” végső befejezését, a házira nézve pedig a fejtegetés későbbi során lesz szerencsénk még némiket előterjeszteni, miket, ezen alap megőrzése mellett, ez irányban eszközölhe-tőknek tartunk.

Menjünk már által arra, mit az ország jelen szükségéi-nek nevezhetni. Hogy itt sikerülhessen egy olyan közös alapot találni fel, melyre az ellenfelek együtt állhassanak, és így egymást kölcsönösen hasznosíthatják, mindenekelőtt és felett valamely oly formulát kell felállítani igyekeznünk, mely a partialis nézet-különbségeken és specialitásokon fel-ül állva, az eszmék ide vágó rendében, a közkívánatok és ohajtások mintegy sommás kifejezését képezze, egyszer-szind pedig a kitűzött cél közhasznosága és nagyszerűsége által a nemzeti összes erőknél, mint eszköznek, igazságos, méltányos és egyedül célhoz vezethető igényelhetőségét ki-mondja. Van az angoloknak az előttünk lebegő eszme kife-jezésére egy ottan közzévalóvá vált szójárásuk, melyet leg-célszerűbb lesz elsajátítanunk. Ennél keresztényhez, em-berbaráthoz, törvényhozóhoz, hazafihoz és a haladás barát-ához méltóbbat, inkább illőt találni nem lehet. Ezen szójá-rást következőleg batorkodunk magyarítani: „a nagy közön-ség erkölcsi, értelmi és anyagi állapotának javítása” (im-provement of the moral, intellectual and physical condition of the community at large). Ki van ebben mondva minden emberi társadalmi szövetség célja, ki előre a társadalom minden tagjának, a közremunkálási részvét tekintetében, solidaris kötelezettsége; ki az igazolási ok, hogy mindenki-nek tehetsége és ereje igénybe vehetessék a társadalmi fő-hatalom által; ki a főhatalomnak azon tiszte, hogy az ezen célt megközelíthető módokat és utakat szakadatlanul keresse és rajtok haladjon. A hol a polgári szervezetek mivolta a társadalmi főhatalmat törvényhozó testület körében pon-tosította össze, ott ezen tiszta a törvényhozást és nem az egyéni szeszélyt illeti. Ugy látszik, hogy ezen biztosíték da-czára ily széles alapra fektetve, mindenhatóság tulajdonít-atik ekép a főhatalomnak, az egyéni jólét, szabadság, bá-tortlét rovására. Amde korlátolt és véges minden emberi erő már magában is, a hatáskör mindig ellenhatás felel meg-előzményekből következhetnek csak következmények, a lé-tezőnek rugékonysága, ellenállási ereje mérsékli az átalakít-ási hatást, a fenállóból sarjadzott particularis érdekek védik magokat önfeláldoztatásuk ellen, a valóság eszközei és le-hetőségei sohasem számméltuliek, hanem csak bizonyos men-nyiségek, és így mindezekben együtt véve, nagyerejű aka-dályok léteznek a korlátlan, az átalakítások rögtönössége. A kísérletek vakmerősége és egyéb veszélyei ellen, midőn egyszermind már magában a feladás illyképeni formulázá-sában is fekszik biztosíték, mert nem valamely a priori és elméletileg felállított állapot valóságos tüzetik ki, hanem a létező állapot mint egy oly tárgy állítván oda, melyre irányzandók a működések, annak a nagy közönségre kiter-jedő jövetele, tehát egy relative jobb állapotnak, mely egy létezőt tapasztalatiilag összehasonlítható, és így a

szüles, hanem rögtön fordítás szüleménye, végre pedig, hogy az anyag ellette őt és a világtörténet a meghatározott 12—15, 7 ivnyi fuzetben be nem végezethetik. A kegyeleltől elkaptva felsőhajt talán némely olvasom: „Bizonny frater, nagy fába vágta-d fejszed! Az komoly akadémikus, historikus, ki már csak megis-valamit tett 's használt, és te névtelen valószínűleg még semmi-fele társaságnak tagja, te parlagi Schonnai! Mind ez meglehet urambátyám, azonban —, ich hab's gewagt“ és — számok győznek.

Nézük legelőször a fordítást. Itt mintegy bevezetésül, ki kell jelentenem, hogy a fordítás általában nem igen hiv. — En azt természetesen látom, mert hiv fordítás nehéz munka, bibe-lódie kell az embernek constructioval, idiotismussal és netan-lan lexikonnal is: ez pedig mind elmarad a szabad magyarisá-nal, mely tehát nemcsak hogy könnyebb, hanem azonkívül jü-tányosabb is; mert „szabadon fordította“ annyit teszen eredeti időnkben, mint feligmeddig szerző, de némely helyt annyit, mint „irta.“ Tovább ki kell jelentenem, hogy nem is mind fordítottat, mi S. — Kriegben olvasható; oh igen! történet a legdivatosabb rövidítések, szokdeselesek és kihagyások; de ez ismet természetes; mert ki emészthetné meg a német széles-és szegletességeket, aztán hogy is lehetne 12—15, 7 ivnyi fu-zetbe, 24, 15—18 ivnyi fuzetet beleszorítani. Végre, legjü-tányosabb is az egyik fellepő p. o. lefordítani, a másikat tessék, ne tessék kihagyói, mert ez ismet eredetiség, 's nem is írott for-dítás, hanem már maga az „irtás.“

Exposition a következő: száraz számokkal kimozdítottam, ha úgy tetszik, fekete cikkemet, 's azokat tájékozási czoveköl hasznalndván, magyaritott svab folttokkal befedendem, hogy már messziről láthatassanak, 's a földön harjottaktól, szerzőnk tulajdonától könnyebben megkülönböztethessenek. Azért is mind e 6 fuzetből legfeljebb egyegy lapocskát eredetiben és magyari-tásban „körülményeink és fejlődésünk közlő alkalmazzottan“ fogok közölni. (Folytatatik)

posteriori már ismert előidézése ezélotatik. És van a feladás ilyen felfogásának egy más jó oldala is. Az, ki mű-ködésre hivatva van, gyakorlati mezőre tétetik ekép által, kénytelen felhagyni az általánosságokkal és így szükségkép írott malasztokkal bibelődő izgatás terét, és oda vezetetik, hogy azon sok között, mi előtte mint teendő feltűnik, leg-lelebb is azt tegye, mi a későbbi teendőknek leginkább áll-utjában, mi a jótékony legnagyobb és legfőbbekre kiter-jedő sommáját igéri, miben legnagyobb biztosíték fekszik, hogy igen sokaknak fog használni, ártani pedig vagy sen-kinek, vagy csak igen keveseknek. Ha úgy fogja föl a mű-ködésre hivatott feladást, minden egyes specialis teendőt az általános feladás szempontjára fog vissza vinni és ebből megbírálni — ezen specialis teendőknek nem lesz szemében több, sőt csak épen annyi becsök lesz, mint a mennyivel azok, mint a főczél megközelítésére szolgálható eszközök, valóban bírnak, az eszközöknek tehát a czél feláldozni vagy alárendelni nem fogja.

Ha az ellenfelek a tárgy ily felfogását, mint az egymást hasznosítási politikának egy újabb és oly alapját, melyre e-gyütt állhatnának, elfogadni hajlandók volnának, úgy, az igaz, még mindig fenmaradna mindazon számos divergentia ki-egyenlítésének szüksége, mely a felebbi főely a l k a l m a z a s a körül közöttük előfordulhat, de a vita mégis sokkal szűkebb körre volna már szorítva. Nem tanakodnának többé és nem versenygenének tovább azon: házi adót, hadi adót, vagy más-fele adót vállaljunk-e el, hanem az iránt igyekeznének mi-előbb tisztába jönni: hogy mik, a fenálló viszonyok közti le-hetőségek sorában azon teendők, melyek a nagy közönség értelmi, erkölcsi és anyagi állapotán leginkább és legrovi-debb idő alatt javítanának; mik azok, melyek a további te-endők legtöbb akadályát elhárítanák, a legsikeresebb tovább-fejledést előmozdítanák. Ekkor nem kellene többé egymás és a kormány ellen recriminálniok, és az lehetvén a közös jelszó: „bühnhödtünk, tespedünk, hanyagok valánk, tévuta-kon kalandoztunk mindnyájan, javuljunk, igazodjunk utba tehát mindnyájan!“ nem volna többé szükség arra, hogy egymásnak és a kormányknak keserű historiographusai legyünk csak minduntalan; nem volna szükség minden kér-désnél az osztálygyűlölségek harezát idézni fel és tenni ki-zsákmányolhatóvá; megszűnnek azon viszketek, mely min-den fenállónak megtámadására készlet, és így mindent el-lenállásra, önfentartási harezra hí föl; elmúlma azon meddő harcz, mely az anyagiaknak vagy szellemieknek elsősege felett oly sokáig foly már, és lehetvén a legnépszerűbb és legérthetőbb haladási elvek alapján, egy mindenki közre-munkálását igénylő 's a fardalmak gyümölcseinek élvezésé-ből senkit ki nem záró szebb jövendők előkészítői, és a mi legfőbb, hozzá foghatnának elvégre komolyan és erőlye-sen a nagy munkához! És valóban oly nagy volna-e a nem-zetünkön fekvő átoknak súlya, miszerint ha ily szempontból fogatik fel a feladás, a felett értesülne ne tudjon, hogy mi-hő háramolhatnék erkölcsi, értelmi és anyagi gyarapodás tekin-tetéből, a nagy közönségre, legrovidebb idő alatt legtöbb és legnagyobb malaszt? Szabadjon ez irányban minvélemé-nyünket terjeszteni fővonásilag elő — a jövő számban.

Megyei.

POZSONYBÓL, majus 25. Közgyűlésünk ez uttal alis-páni elnöklet alatt 's a jegyzőkönyvek felolvasásával nyitá-tott meg, melyek az igazgatási kezelésben fájdalom gyak-ran az alig távozhatót rendtelenség írott tárhazai. E tekin-tetből első alispánunk által célszerű javaslatok tételtek ugyan, de ezek mindaddig, míg a hatósági szerepek ily összevissza zavartan maradtak, a tenger fővényében csu-pán egyes homokszemek. A jobbadán belügyeinkre vonat-kozó tárgyak között különösen kettő vonta magára a rendk figyelmét. Jelesül a küldöttség azon jelentése, mely E. B. eskütnék vizsgálat alá tett hivatalos visszaéléseit egész meztelenségökben adja elő, melynek következtében az ér-dekelt eskütt hivatalától felfüggesztetett, 's tiszti kereset alá vétetett. Ugyanczen küldöttség elnöki jelentéséből esett ál-tésünkre az is, hogy V. J. sz. bír. és Sz. A. tiszti ügyész kö-zött a küldöttség jelenlétében igen érdekes, vagyis in vulgari stylo, szennyes párbeszéd keletkezett. A némes embernek legbeesés a kardja, mert még váltótörvényszéki zár alá sem vehető, 's talán ez oka, hogy mielőtt ezen becses hagyó-mányhoz nyulnának, a botrányos piszkolódás fegyverét hasz-nálták egymás ellen. Ugyanis a sok jellemző praedicatum közepett V. J. a tiszti ügyészt peccáthamisításról vádolá, ez pedig a sz. bírónak több botrányos visszaélést vetett szemé-re. Az elnöki előterjesztés folytatában arról folyt a vita, vajjon csupán sz. bír. vagy rögtön tiszti vizsgálat rendeltessék el a nevezett hivatalnokok ellen? A vita heves volt, 's többek közt N. S. sz. bír. sem kívánta a tiszti vizsgálatot, mert, miert kelljen azon hivatalnokokat mindjárt tiszti vizsgálattal büntetni, kik csupán magánfeladás követ-keztében vádoltatnak. Sz. A. tiszti ügyész, mint ez ügy-ben érdekelt, nem ellenzi ugyan a tiszti vizsgálatot, kívánja mindazáltal, hogy mielőtt elrendeltetnék, V. J. vádlóképen lépjen fel. V. J. már állott, 's a felhi-vásra egyszerűen a tiszti vizsgálat kívánatával válaszolt, mire Sz. A., V. J. ellen több rendű vádakot sorolván elő a tiszti vizsgálatot maga is elrendeltetni kérte. Elrendeltetett. Mi megvalljuk, hogy a hivatalos visszaéléseknek ily rögtön-zött nyilvános tárgyalásával nem tudunk megbarátkozni, 's bár mennyire becsüljük is első alispánunk becsületérzését mellyel Sz. A. magánfeladására, ez ügyben, elnökieleg intéz-kedni nem kívánt, nem tagadhajuk el azon meggyőződésün-ket, hogy álladalmunk jelen körülményei között az illető el-nököknek előlegesen 's egész erőlyeséggel fogamatossitandó in-tézkedéseit, mind magának a hivatalnak, mind a közügynek érdekében üdvözölhet gyümölcset teremnének. A másik igen érdekes tárgy azon küldöttség jelentése volt, mely a dévény-ujtalsi és más e megyében létező német vámszedői hivata-

lok keletkezése és fenállása iránt teendő vizsgálatról meg-bizva volt, 's a mellyben következő adatok terjesztettek elő: u. m. A nmlgu magy. kir. helyt tanácsnak 1754iki évben au-gustus 15ő napján költ intézvénye, mellyel az 1715: 94ik és 1729: 2a t. cz. következtében kidolgozott és ő felsége által megerősített vámszabályzat közöltetik; ezen az imént említett intézvényvel leküldött csatolmány a megye levéltá-rában nem találtatván, ns Pozsony városa tanácsától kére-tett ki, mellynek 6ik fejezete 15ik §ban egyenesen ezek foglaltatnak: „valamint egyrésztől Magyarország részéről szomszéd örökös tartományokban harminczadi hivatalok lesz-nek állíthatók, a mi magyar jövedelmeinkre felvigyázandók, ugy hasonlóul ez ugyanazon tekintetből szomszéd örökös tartományiak részéről is Magyarországon történhessék.“ — A nmlgu helyt tanácsnak fentebbi intézvénye, csatolmányával együtt, az észrevételek megtétele végett küldöttségre bízott, mellynek tudósítása következtében 1754ben a megye részé-ről felírás tételén, ezen felírásban a több kereskedési czikkre szabott vám magassága iránt tétetett ugyan észrevétel, de a feutebbi 15ik §ban kimondott kölcsönösség elvére semmi észrevétel nem fordul elő; ezen felírás 1755ben érkezett meg a legfelsőbb leirat, mellyben több a megye részéről tett javaslatok el is fogadtattak. Hogy a fentebbi 15ik §ban kimondott kölcsönösség elvében a megye megnyugodott, bi-zonyítja a nmlgu magy. kir. helyt tanácsnak 1776. évi január 9én költ intézvénye, mellyel az, hogy a hajókon Magyar-országból Ausztriába, és innen viszont hazánkba viendő árúk megvizsgálására az 1754ik évben kibocsátott vámszabályzat 6ik fejezetének 15ik §a értelmében Dévényben német vámszedői hivatal állíttatott, a végett adatik tudni, hogy eziránt a hajósmesterek a vámszedői hivatalnál leendő bejelentésre elközbási büntetés alatt utasítassanak. Ezen intézvény 1776. évi mart. 9én kisgyűlésben tárgyalatván, ugyane az illetők utasítása tekintetéből a járásbeli főbíráknak kiadottak. — Találtatott még ezenfelül a levéltárban a nmlgu m. k. helyt-tanácsnak 1776ik évi augustus 19én költ intézvénye, mellyel a dohánybérlek abeli panaszát, hogy a Dévényben létező fel-ügyelő és segédje a dévényi bíró által onnan annál fogva, mivel a kutatás a magyar törvényekkel ellenkezik, kiparan-csoltatott, adandó tudósítás végett leküldi. Ezen intézvény az ille ő uradalommal közöltetvén, ennek nyilatkozata az 1776ik sept. 9ki közgyűlésből felírás mellett felterjesztett azon kijelentéssel, hogy miután a személyes tulajdonokhoz képest a földesuri birtokon lakók annak törvényhatósága alá tartoznak, ennek megsértése nélkül irányokban senki ható-ságot nem gyakorolhat. — Ezenek kívül a detrekői uradalom részéről előadatott, mikint tartalmazól kiérthető, a ns me-gyehez intézett, de sem a levéltárban, sem a jegyzőkönyvben nem talált kir. leirat, mellyben 1771ik évben dicső emléke-zetű M. Terézia az iránt kíván tudósítást, hogy miután az ausztriai Hof helységben létező vámszedői hivatali rendes lak-kás hiánya miatt a legfelsőbb jövedelem veszélyeztetésével a vendégfogadóban kénytelen hivataloskodni, másrészt pedig a fiók harminczadi hivatal részére Ujfaluban szállás czéloz-tatnék építtetni; vajjon ezen épületben az ausztriai vámszedői hivatal addig is, miglen annak részére Schlosshofban alkalmas épület fogna tétetni, biztosan behelyeztethek-e? Hogy azonban erre ki, és mit válaszolt legyen, annak vala-mint magának a leiratnak is a megyei levéltárban sem jegyzőkönyveiben legkisebb nyoma sincs. — A küldöttség ezen adatokon felül többnek is nyomába jönni ohajtván, a fő- és alsz. bíró urakat az iránt bizta meg, hogy a vámhivatalok keletkezése és fenállása iránt a helyszínen is vizsgá-latot tegyenek, kiknek e részben tett tudósításaikból az tet-zik ki: 1ő hogy a stomfai magyar harminczad 1786ik év-ben Marchegre szállított 's jelenleg is ott létezik; 2ő a magyarfalvi 30ad Magyarfalván, a német pedig Augern helységben van. 3ő a gajári 30ad Gajáron, a német pedig Dürnkrotban van; 4ő a nagy-lévárdi 30ad Nagy-Lévárdon, a német pedig Dröszing helységben van Ausztriában; 5ő a szent-jánosi 30ad Szent-Jánoson, a német pedig Hohenau helységben van; 6ő Dévényujfaluban mind a kettő együtt van, a mellyek számára 1776ik évben az uradalomtól egy zsellértelek szereztetett meg, 's ugyanazon évben ezen te-lekre a fentebbi hivatalok részére ház is építtetett, és 1771ik évben mind a harminczad mind a vámszedői hivatal Hof hely-ségből ide áttéttetett; ezen két hivatal elválasztva kezeleték, de a vizsgálatok közösen tételtek. 7ő Dévényben már 30ad létezővén 1777ben a magyar és ausztriai kincstár által egy telek szereztetett; az erre épített házban 1778ban az ausztriai vám is ide tétellett, 1786ban onnan Pozsonyba és 1805ben ismét visszaszállítottatott. — Ezen adatok nyomán a magas kormányknak legközelebb tett vámuigi intézkedéseit a rendk törvényeknek ismerték, 's meggyőződén, hogy a megyé-ben, jelesül Dévényben és Dévényujfaluban létező ausztriai vámszedői hivatalok az 1729ik évi törvény következtében ki-dolgozott és ő felsége által megerősített, és 1754ik évben e megyével közöltött vámszabályzatban megállapított kölcsö-nösségnél fogva lőnek a megye tudtával felállítva, az az iránti további intézkedést a kereskedési tárgynak törvényho-zás utján tárgyalására halasztották, 's ez értelemben a tárgy mibenléte felől a tudakozó megyéket is értesíteni rendelték. — Olvastatott ő s. k. felségének legkegy. leirata, melly az 1609: 17, 1715: 15. és 1723: 13. tcz. alapján rosztalván a rendeknek azt, hogy a nmlgu m. u. kincstárnak Habermayer csempészeti ügyében hozott ítéletét ismételt parancsok után sem hajtá végre, a rket oda utasítja, hogy inkább a törvé-nyek szoros végrehajtását eszközöljék, minsem a törvények szokások magyarázatába ereszkedjenek. Ennek folytatában a rök a kincstárnak magokra a csempészett javakra szorított bíráskodását kétségbe nem veszik ugyan, mindazáltal, hogy a kincstár azontul a csempészkedőnek akár személyére, akár vagyontára vonatkozólag itélhesen, törvényesnek el nem is-merik, 's ha ne talán ily ítélet egy némely megyében végre-

hajtato
vényt
rök a
nyiben
nem es
rosztal
delme
mert ez
most se
is kijel
táshoz
maztat
főhercz
emelő
deltette

BU
ember
ható va
lom nő
lések és
nász, h
kább h
lenleg
két év
a sorom
gedné
zolt 's
vizont
épihess
hanem
vagy m
szellem
zony ne
kellene
ház léte
tőlől m
hozzánk
nos a sz
gában e
döglete
imez: r
gyógyul
lődzönl
két fon
azonban
fejteni.
beszélyg
pedig „
el a saj
játékát
solá, a
tetszést
azt gond
már nyu
zonyult
nap mul
olvasur
rem, az
maradna
tollakat
eddigiek
haj volt
lene. —
Pestre is
ban alig
is annyi
molja in
hogy a s
van. —
mint Pest
szolgálat
kodókat,
is eleget
heti roszt
gok is ug
kapkodn
Budapest
közé 30
éjjel nap
szül; ela
háziur tö
tartogatn
szándékb
tand a sz
raktárik
találni.
messze B
szeretett
választot
egy műh
kissé há
jury?“ U
lágban m
vannunk
veset érte
tétetett v
György v
miután e
ták kimor
magyarul
a főnebb
törvényt?

hajlatott volna, ezt nem törvényes szokásnak, hanem a törvényt sértőnek 's így érvénytelennek tekintik. Ugyanazért a rrrk a legkegy. leiratot hódolattal fogadják ugyan, 's a menyiben az ítélet végrehajtása legfelsőbb helyről tettleg még nem eszközöltetett, azt sérelemnek nem tekintik, a legfelsőbb roszalást azonban, mint örökké jobbágyi hódolattal engedelmeskedő rendek, sajnálkozáva veszik, annyival inkább, mert ez ügyben tett felírásukban kifejtett okaitat megegyezve most sem látják, 's ezt azon hozzáadással jegyzőkönyvileg is kijelenteni határozzák, hogy az érdeklött ítélet végrehajtásához, mely legfelsőbb helyen is tíz évig nem szorgalmaztatott, segédkezet nyújtani nem fognak. — István cs. k. főherceg 's elhunyt nádorunk fenséges özvegyének szívelemelő válasza harsány éjjennel fogadtatván, ugyanazok egész terjedelmükben a jegyzőkönyvbe iktatandóknak rendeltettek. — (Folytatni fogjuk.)

BUDAPESTI HIRHARANG. Vásárukra sokkal több ember sereglett össze, mint mostani körülményink közt várható vala, mit azonban nem annyira a kereskedelmi forgalom növekedésének, mint inkább az egyesületi 's megyei gyűlések 's lóversenyek tulajdonitathatni, mert általános a panasza, hogy vásárlás mindenben kevés történt, 's ez is leginkább csak hitelben. — A megyei 's városi hatóság közt jelenleg igen fontos ügy forog szőnyegen, mely már mintegy két év óta tárgyalatik: a város ugyanis botrányosnak tarja a sorompói előtt álló akasztófát, 's megkeresé a megyét, engedné azt leromboltatni; a megye ebben örömet megegyezett 's minden pillanatban kész annak leromboltatására, de viszont ingyen kíván a várostól telket, melyre dolgozóházat építhessen, 's a város e kívánatként nem akar megfelelni, hanem ingyen sürgeti az áldozatot. Ha a megye színházra vagy mulató kocsmára kérne telket, ugye ezen gazdalkodási szellemét a nemes városnak csak dicserni tudók, de így bizony nem bírjuk azt helyesíteni, mert a városnak örvendnie kellene, hogy ily csekély áldozattal a nagyhasznú dolgozóház létesültét előmozdíthassa, egyszersmind a botrányos biótól megszabadulhat. — E napokban két kérdést intéztek hozzánk, az első úgy hangzik: mily nagy mértékben hasznos a szegény betegre nézve, ha a kórház tőszomszédságában egy büzhödöt esatorna nagy gondalal ápoltatik, hogy a dögleletes kipárolgás belőle soha ki ne foggyon? A másik imez: melyek azon betegek, miket sokkal hamarabb gyógyíthatni meg, ha a kórház tőszomszédságában erősen lődöznek? Orvosok nem lévén, csak sajnáljuk, hogy ezen két fontos kérdésre alaposan felelni nem tudunk; reméljük azonban, hogy találkoznak majd, kik e talányt meg fogják fejteni. — Degre Alajostól „Kedélyrajzok“ cím alatt érdekes beszélygyűjtemény jelent meg, ára 1 forint, Vas Gerebentől pedig „Életképek 's Darázs-fészek“ című egyveleg hagyja el a sajtót. — Vahot Imre „Vén csapodár“ öt felvonásos vígjátékát a közönség jól fogadta 's a szerzőt háromszor kitapsolá, a Telepi által festett gőzhajó díszítmény is érdemelt tetszést nyert. — Az utolsó fergeteg és jégeső alkalmával azt gondoltuk, hogy ezen csapás után néhány hétig legalább már nyugodtak lehetünk, de esalatkoztunk, 's ismét bebizonyult, hogy a baj ritkán szokott maga járni, mert néhány nap mulva már ismét nyilvános hangverseny hirdetését kelte olvasunk! Ha oly mostoha is az idő, hogy semmi nem terem, azért tavaszkor a retek és hangversenyadók mégsem maradnak el. — Egy bécsi gyárnak mostani vásárukra aczéltollakat hirdet, mikkel sokkal gyorsabban írhatni, mint az eddigiekkel; csak ez kellett még, hiszen eddig is nem kis baj volt az nálunk, hogy sokkal gyorsabban írunk mint kellene. — Említettük, mikép a bécsi majomszínész-társaságot Pestre is elhozandja tulajdonosa, legújabb hírek szerint azonban afigha teljesüld ezen remény, mert a tulajdonost már is annyi műkedvelő 's első színi próbát tenni kívánó ostromolja innen Budapestről, kik társaságában föllépni kívánnak, hogy a szándékolt lejöveteltől minden kedve bucsúzófélben van. — Panaszokdnak, hogy Palotán még drágább minden mint Pesten, 's azonkívül roszbab és csak leghanyagabb szolgálat mellett kapható; hát ugyan ki kényszeríti a panaszkodókat, hogy épen Palotára menjenek? Nem bírnak Pesten is eleget költeni, keveset mulatni és semmit dolgozni? Ki veheti rosz néven a bérlőtől, ha jól meghúzza azokat, kik magok is ugy akarják, 's minden divatbuborék után csupán azért kapkodnak, mert épen divat. — Azt mondják, hogy kevés Budapestben a gabona, pedig csak egyetlen dunaparti házban közel 30,000 mérő hever, oly magosan fölhalmozva, hogy éjjel nappal forgatják, 's a lakosság már mind kiköltözni készül; eladásra azonban még nem is gondol a tulajdonos. Egy háziur több házában raktáraiban közel nyolczvanezer mérőt tartogatnak az illető tulajdonosok, koránsem uszoráskodási szándékból, hanem hogy akkor, midőn majd tetőpontra jutand a szükség, annál nagyobb készséggel nyithassák meg raktáraikat. És így mindennek van jó oldala, csak meg kell találni. — Bizonyos városban, de nem Pesten, hanem nem messze Budától, közelítvén a tisztújítás, egy magyar ügyvéd szerett volna tanácsossá lenni, 's azért eljárt sorban a választópolgárokat, pártfogásukba ajánlva magát; többi közt egy műhelyben is ezt tette, hol az érdekes mester, sipháját kissé hátrább tolva, nagy komolyan kérdé tőle: „Hamsz jury?“ Ügyvédünk tudván, hogy nagyon hasznos a mai világban mindenre igent mondani, midőn valamit elnyerni kívánunk, ezen kérdésre is igennel válaszolt, ámbár oly keveset értett belőle, mintha legalább is csuvasz nyelven intéztetett volna hozzá. Egyébiránt azt gondolá, hogy valami György vagy Gyuri iránt tudakozódott az érdekes mester, miután e nevet tiszta németiséggel Sursl, vagy Jurinak szokták kimondani; utóbb azonban egy barátjától, ki jobban tud magyarul 's a finn és vogul nyelveket is érti, megtudá, hogy a főnebbi kérdés tulajdonképen ennyit tesz: „Tanulta ön a törvényt?“. Lám, mily hasznos, ha a nyelvek összehasonlí-

tásban is gyakorolja magát az ember! — A lóversenyre az illető hatóság négy 's vasárnap öt ezüstorintot szabott díjjal az itteni berkocsisoknak, és mi három forintért részületünk e mulatságban; mégis jó az, midőn az ily díjak rendkívül magasra esigáztatnak, mert akkor aztán olcsóbban jut az illető élvezethez az ember, 's nines oka panasza, hogy a szabott díjnál többet kell fizetnie. Ez egy kis visszatörlése volt a megyei lisztársabásnak, mely 32 ftra szorítá a liszt mázasáját, míg a molnárok örömet adtak önkint 28ért akármennyit. — Tegnapelőtt szép eső hullott, 's egy gabonakereskedő szomorú arczkifejezéssel mondá: mind elrothad a gabona a sok esőtől! Tegnap szép melegen sütött a nap, 's ugyanazon úriember gyásos hangnyomattal szóla: mind kiszul a gabona a sok szárazságtól. Szegény ember, mennyi gondba kerül meggazdagodása! — Egy mély tapintatu ember smerettel bíró pesti mészáros azon fontos felfedezést tette, mikép a szarvasmarhák növekedő drágasága koránsem az ökrök kifogyásából származik, mert ezeknek száma most is oly nagy, mint ezelőtt vala, hanem egyenesen abban keresendő a baj oka, hogy folyvást növekszik azon szabadeszelemiek száma, kik a negyvennapos böjtöt nem tartják meg 's pnteken is húst esznek. Ily rendkívül szaporodó fogyasztásnak tehát nem felelnek meg többé a szarvasmarhák, 's így végre csakugyan vagy ezek szaporításáról kell gondoskodni, vagy a böjtöt nagyobb szigorral fenntartani. —

Ma vasárnap délután 4 órakor tartatik az idei **Hük érdekes lóverseny**, melynél az elnyerendő díjak ezek: 1) „Pestvárosi díj“ 420 arany, ezüst serlegben; ezen felül minden lóért 20 aranyat kell betenni; fele bánat. Csak ausztriai birodalomban született oly ló futhat, mely semmi díjt eddigéig még nem nyert. A futásra 6 ló van bejelentve. — 2) „Egyesült nemzetek díj“ 1000 arany, ezüst serlegben; ezen felül a tétel minden lóért 40 arany; fele bánat. E díjért csak Magyarhonban született ló futhat. A futásra 15 ló van bejelentve. — 3) „Asszonyok pályadíja“ 150 arany; ezen felül minden lóért 10 aranyat kell betenni. „Fuss vagy fizess.“ Angolt kivéve, futhat minden ló. „A lovagok úrak“ lesznek szokott színekben. A futásra bejelentve 5 ló. — 4) „Parasztyverseny.“ Első lóé 75, másodiké 25 pft. Csak mezei gazdák 's egyéb adózók saját lovai futhatnak. A futatók nagyra névelik ily lovaknak.

A NÉPKÖNYVKIADÓ-EGYESÜLET által mult évben első rendű jutalomra érdemesített ily című népszerű elbeszélés: „A falu bírója“, írta Bonyhay Bení 6 p.kron kapható Pesten: Eggenberger, Emich, Hartleben, Heckenast, Geibel, ifj. Kilian urak könyvkereskedéseiben. Az alulirt egyesületi jegyző pedig föl van hatalmazva, a nala történendő készpénzbeni 's nagyobb számbani vételnek a vetelár 20% -et elengedhetni. — Stuller Ferencz, egyes. jegyző (laka újter Ürményi-ház).

KIMUTATÁSA a magyar középponti vasut pest - vaczi vonalán a személyjárások- és bevételeknek:

1846. évi jul. 16ikától egész apr. 30dikáig	Személyek		utj. pogyász és sürgős jószágok		különféle bevételek		összes bevétel	
	szám	örzlet for. [kr.	font	for. [kr.	for. [kr.	for. [kr.	forint [kr.	forint [kr.
1847. Maj. 16ik 31ig	204918	69197 1/4	2051511	4571 40	845 17	74614	35	
1847. őszvesen	51714	13660 9	2226482	1334 55	70 35	15065	39	
Pozsony, június 1jen 1847.	256629	82357 50	4277993	5906 35	915 52	89680	17	

KÜLFÖLD

Az Augsb. Allg. Zg. következőkben foglalja össze a legújabb angol és francia lapok elmékedéseit az elhunyt O'Connell felett.

A maj. 24kei Times az izgatónak, ki most csendes emberrel lön, öt hasábnyi necrologot szentel, és az, tekintve a gyalázó cikkeket, melyek e lapban O'Connellre néhány évvel ezelőt szórattak, türelmetlen illedelmes, sőt részrehajlatlan. A Times is hiszi, hogy a fájdalom, melyet O'Connellnek Irland szőnyű szerencsétlensége és az ifju irek nyakába növé demagogismusa, mely szakadást hálálanságnak tekinté, testi betegségét nem szülte ugyan, de nagy mértékben előmozdította; — szóval, hogy O'Connell szívszakadásban halt meg. A híres férfiú családjáról e lap részletes adatokat közöl; Limerickből ered, és mint sok más ir nemzetiség, sokat szenvedett az 1688ki forradalomban Ild. Jakab pártolásaért. O'Connell atyja Cahirciveenben lakott, 's meglehetősen homályos keresetű kalmár volt, dugarusság gyanujában. O'Connell ifjusága ez életvázolat szerint rögtönös változatosság korszaka volt vas tanulási szorgalom és lelki-leének viharos tulpezsgése közt. Ifjusága óta szenvedélyes vadász és halász volt, amaz legkésőbb korai maradt. Mint fiatal embernek számos szerelemi voltak, azonban 28 éves korában családja akarata ellen, mely gazdag arát kívánt, egy igen szegény leányt vett el, Maryt a traicid dr. O'Connell leányát, 's vele a nő haláláig a legboldogabb házasságban élt. — A Standard következő rövid ítéletet mond a halott felett: „Nem volt sem philantrop, sem hazafi, hanem 16dik századbeli katolikus.“ — A Sun sajnálja halálát, mert élete Irland békeségének talizmánya volt, 's az ir parasztság átka már most rövid időn nem csupán éhség és járványkór leend. — A Daily News és a Globe O'Connell életének leírása számos kötetek feladata, 's azt epitaphiummal vagy hírlapi cikkel elvégezni nem lehet.

A francia szöszölök mindannyian elismerik O'Connell nagyságát; de némelyek politikai terveikbe akarták vala őt bonyolítani, 's ő az Anglia elleni szövetségre nyújtott kezét visszalökte, mit most nem tudnak neki megbocsátani. Nem fe-

ledék el, hogy midőn a kamara radikál tagja, Ledru-Rollin ur, a democraticus Franciaország követéül akart hozzá Irlandba menni, az izgató röviden azt nyilatkozta, hogy kár lesz az utiköltségeért. Most az ifju Irland felkelő napjához fordulnak, 's O'Brient és embereit hő kívánatokkal üdvözlék. Épen azt, mi O'Connell tusait oly gyümölcsözőkké tette, a folytonos békes izgatást a jog és alkotmány korlátai közt, a sötétből kitoró, és csak véres visszatörléseket 's még súlyosabb bilincseket előidézhető összeesküvések, zendülések és összeesküvések és hoszuállások helyett, — róják fel most neki, mint erélytelenséget. A National nem tagadja ugyan Irland körül szerzett nagy érdemeit, de semmi arányban nem találja azokat ahoz képest, a mit tehetett vala, ha valódi néptribunus és nem csupán a polgári rend hatalmas védője volt volna. „Gyakran megtisztelték őt a tribunus nevével, mond e lap, holott annak csak külsejével, a magas termettel, az atletiai erővel, a külső szenvedélyiél és tán nyelvével, de sem indulatával sem eltökéltséggel nem bírt. Nines közönségesebb dolog, mint hogy a külszín által esalatkozunk: a lángész ritkán fog fel mindent, 's mégis azt képzeljük, hogy mély érzelmektől van áthatva, holott csak mások érzelmeit tükrözi vissza.“ — A Reforme ezt még keményebben kimondja: gyümölestelen izgatásról szólnán, mely csupán szerep, 's melynek alapeszméje lemondás, a repeáról mint hazudásról és játékszerrel, régi babonák hálványpapjáról, 's egy diplomatikai pártosról, ki a millyen hatalmas és nagy tehetségű volt, a szelvéznek közepette kényelmesen nyugodott 's a benne élő, szolgaság és éhség karórához lánczolt vértanu népet álomba énkél; — és költői népszószólónak nevezi O'Connellt, ki minden nyelvek számára hitta Lázárt, de őt sírjából kilépni nem engedé; a politika Walter Scottjának, mert 40 évig hirdette őt Irland szentjeinek történetét, valaminthogy most is álmodoznak még némelyek Lengyelországról hercegekkel, senatorok és lovagokkal; végre O'Connell sírjára ezt a felírást javasolja: „Itt nyugszik Irland megszabadítója! Szegény Irland!“ O'Connell megbocsáthatlan hibája e politikuskok szemében az, hogy nem akart az „uj eszmék“ zászlója alá lépni és a „socialis egyenlőség“ a „munka szabályozás“ dolgához fogni; ezt oly roszt néven veszik neki, hogy még a Fourieristák közlönye, a „békes democratia“ sem szavaz neki köszönetet azért, mit béke utján a szabadság ügyének tett, hanem szinte vádoló szót emel. Még a kevesebb határozott pártállású lapok is keveslik O'Connell működését, és a Courrier Français kérdést tesz: tette-e általa Irland előlépést? A katolikus emancipatiót, a kormány 's parlamenttől azóta kivivott reformokat, és azt, hogy Irlandot hosszú időre állandó rovattá tette az egyesült királyság törvényhozásában, tekintetbe sem veszik. A Courriernak nem volt eléggé forradalmi ember, mert e lap oly izgatást kíván, mely mögött fenyegető anyagi erő álljon; tehát az öreg athleta O'Brien és barátainak látására, kik az elnyomott Irlandtól a fegyveres Irlanda hivatkozának, lép a színpadról és e szavakkal hal meg: „Vajha ezek a művet, melyet én nem mertem megkísérteni, szerencsésen befeljezzék!“ — Igazságosabbak némely más ellenzéki lapok, a Siècle, a Commerce és a Patrie. Ezek nem nyújtják az ireknek azon esztelen tanácsot, hogy a parlamentt tusa korlátából kilépjenek. Valóban, az ir jogegyenlőség legkönnyebb ellenségei semmit nem kívántak inkább, mint hogy Irland felzendüljön 's azután, mint ezelőtt oly sokszor, egyszerre veressék le minden. Tehát O'Connellnek nem veszik roszt néven e lapok, hogy külföldi democraticus szövetségbe nem bocsátkozék. Mikép is foglalhatott volna helyet a westminsteri törvényhozók közt, mint a francia propaganda tagja? Nem hiu képmutatásnak tekintették volna-e állítását, hogy a törvényhez ragaszkodik, és hol maradt volna a jellemébeni bizalom? Valóban a zenebonák és zavargások, mikkel a francia radicalismus a juliusi forradalom után a szabadságot előmozdítani akarta, azt inkább hátrataszták mint előre; és O'Connell halála után Irlandban a legnagyobb nehézség az ellenzék hatályos vezérleleend, mely azt mindamellett megóná a törvénytelen mozgalomra és polgári háborúvá fajulástól. — A Commerce azt állítja, mikép O'Connell lelki nagysággal bírt, örömeit szemlélni az erősebb munkásoknak, az izgatást hathatósabb és parancsolóbb körbe áttevő pártnak, szóval ifju Irlandnak következtetését. A Commerce nem olvasott O'Connell lelkében, különben észrevette volna azon szomorító benyomásokat, melyek az izgató életalkonyát busíták Nemesak hazájának inségo szaggatta szívet, hanem e párttali tusakodásába is beléfaradt. Midőn a Patrie azt jegyzi meg, hogy O'Connell méltán Irland királyának nevez tette, és hogy az összes katolikus lakosság szeretete és lelkesedett csodálása hasonlított azon bújbához, melyet Napoleon császár seregeire gyakorolt, ez összehasonlítás valót foglal magában, és ezáltal egyszersmind igazolva van a kétség, vajjon ifju Irland büszkébb igényei fognak-e valaha valósulni annyira, hogy a nagy agitator emléket elho-mályosítsák? — A conservatív sajtóból még kevés hang hallatta magát.

NAGYBRITANNIA. Majus 24kén a fővárosban Viktoria királyné 28dik születésnapja álgudurrogások és harangzúgások közt ünnepeletett. — Konstantin orosz nagyherceg majus 22ike óta Angliában van 's ez nap a királyi családót Claremontban meglátogatta.

A budget-bizottság nagy alábbiállításokat szándékozik a kamarának javasolni, névszerint a közmunkák rovatát, 131 milliót, felényire kívánja csökkentetni. A ministeri crisis híreinek ez is táplálékot nyujt.

FRANCZIAORSZÁG. A követkamara majus 24—26kán Glais Bizoin urnak a levelek postadíjának leszállítása iránti indítványával foglalkozék. Miután e kérdés mindenkit érdekel és Franciaországban aránylag Anglia, Ausztria, Poroszország, Belgium, Spanyolország és Sardiában behozott

könnyebbitésekhez, a postadij igen nagy és még az 1827iki tariffa létezik, — a viták élénke voltak 's a lapok által is feszült figyelemmel kísértetnek. A ministerium ellenzi az indítványt, mert a status jövedelmében mintegy 25 millió frank fogyatékot okozhat, mindamellett még részletes tárgyalás alá bocsátását sem akadályozza. A vita eredményét még nem tudjuk. — Némelyek a cabinetnek e kérdés mellett is mutatkozott habozását új ministeri crisis jelének tekintik, és már új ministeri combinatiók is járnak kézről kézre. E szálló hír szerint a két középpont ministeriuma van alakulóban, 's a négygyezék következő neveket foglal magában: Molé a tanács elnöke és külügyminister; Dufaure bel-, Passy pénz-; Dode de la Brunnerie had-; Billault tenger-; Vivien igazság-; Daru közmunka-, St. Marc Girardin közoktatás- és Bignon kereskedésügyi ministerek.

SPANYOLORSZÁG. Madrid maj. 19. A király tudtára adta a ministeriumnak, hogy tegnapelőtt este a Pardoból visszajövendő és az itteni palotában veendő lakását. Készen is volt minden fogadtatására, 's miután a kir. palota előtt őrség volt felállítva, azt hittük, hogy a király itt van. Azonban éjjel szokása szerint szándékát megváltoztatta, és a Pardoban maradt. Tegnap reggel tehát valamennyi ministerek hozzámementek, 's őt meggyőzni iparkodtak arról, milly szükségesség a királynéval egy helyen laknia. Azonban előterjesztéseiknek semmi sikerök nem volt. Délután visszajöttek, 's tanácsot tartottak, melynek bevégezése után Pacheco és Salamanca Aranjuezbe a királynéhoz mentek. Hír szerint magok a ministerek közt is egyenlenség van, 's egyik részök le akar köszönni. Más részt azt mondják, hogy Cortina és Olozaga, progressista párt vezérek a jelen körülmények közt ministerium alakítását magokra vállalni nem akarják. — A királyné néhány nap előtt az aranjeuzi őrség valamennyi tisztjeit ebédre meghívta, a hadseregre poharat ültetett, 's

mondá, hogy e napokban a madridi katonaság felett szemlélt tartandó, 's e végre tábornagi egyenruhában fog lóháton megjelenni. — Az itteni lapokból itéve a cabinet és a király közt függőben lévő alkudozások rendkívüli érdekűek és a legkülönműbb hírekre adnak okot; 's valóban az ugynevezett palotakérdés szintoly esiklandós mint fontos. A király mindamellett, hogy a ministerek komolyan intették, hogy neki, mint spanyolnak, mint alattvalónak, mint katonának és hercegnek elsőnek kellene lenni, ki királynéja parancsainak engedelmeskednek, és érte utolsó csep véret feladozná, — mísem akar hallani az együttalakásról, míg bizonyos személyek, kiket ellenségeinek tart, el nem bocsátanak, 's ő jogait mint férj, a palota belsejében nem gyakorolhatja. Azonban ha némely lapok állítása, hogy Izabella érdekes állapotban van, való, akkor ez a palotakérdés gyorsabban fog megoldatni, mint tegnap még valószínű volt. — A Tiempo szerint Serrano tábornok Cuba sziget főkapitányává nevezetett ki.

(Clamor publico.) A kettős házasság haszna, annyi udvari eselszövények gyümölcse, a Franciaország gyámokdásából eredő jótétemények, és a dúis aratás, mellyet a romlás és gyalázatnak tűzőkádó földünkbe hintett magvai eredményeztek, könnyen átláthatók, ha azt, mi egy idő óta a palotában és azonkívül törtenk, megfontoljuk. Szerencsére a felelőség minden bennünket érhető szenvedésekért a francia pártra esik, melly magára vállalta, a politikai, igazgatási és trónörököségi kérdéseket egy idegen udvar izlése szerint oldani meg, melly udvarnak érdekében van, a spanyol monarchiát Ild. Izabella személyében lealacsonyítani, miszerint aztán Montpensier hgre forduljanak a szemek, mint egyedüli királyfira, ki a királyi méltóságot helyreállítani képes lenne, mihelyt egy kora halálozás, vagy valamely más, előre nem látott esemény által a trón oldalára hivatnak. . . . Meg vagyunk győződve, hogy ugyanazon idegen kéz, melly

királynénk szabad akaratának férje megválasztásánál vetőt gördített útjába, most is tüzei és hasznára fordítja a királyi pár közt meglévő egyenlenséget, miszerint szakadást idézzen elő, melly bennünket oly tömkelegbe bonyolítson, mellyből csak a status sarkainak megrendülése által menekülhetnénk ki, 'stb.

Madrid maj. 20. Valamennyi lapok megegyeznek abban, hogy a király a ministerek kívánságának megfelelően, határozottan vonakodik, és hogy a cabinet tanácsokban több spanyol főpap is részt vett. Nem kevesebbről van szó, mint Izabella és Don Francisco házasságának felbontásáról. A palotakérdés bokrosabb és bokrosabb, 's folyvást különemű, gyakran merőben ellenkező híreket szül. Majd azt mondják, hogy a ministerium változásokon fog keresztül esni, majd hogy leköszönését benyújtotta; leg több hitelt nyer azon hír, hogy a királyné progressista ministeriumot akar beiktatni, ha a cabinet férjétől elválása belé nem egyez. A Clamor publico szerint ennek alakításával Serrano bizatot meg, ez pedig a felhatalmazást Olozaga kezébe tette le. Egy másik versio szerint moderadokból fog új cabinet alakítani, 's élre Narvaez állítani. — Még az sem bizonyos, hol fog a királyné a legközelebbi idő alatt tartózkodni. Tegnap este az aranjeuzi uton katonaság volt felállítva, mi a királyné visszajövetelére mutatott. Ugy látszik, hogy a ministerek Izabellának Madridba visszajövetelére szükségét sürgetően előterjesztették, de kihallgatást nem nyertek. A san ildefonsói királyi lakban nagy készülétek tételtek, mi ismét azon hirre nyujt okot, hogy a királyné ezental I. a Granjában fog lakni.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkesztéi Szenvey József. (Szerkesztéségi szállítás url-utoza Horváth-háe 549d. sz. a 1. em.)

Hivatalos tudósítások.

(508) Birói árverés. (1, 3) Bács Bodrogh megyei Cséb helysége határában t. bezerédi Bezeredy Miklós táblabíró urnak major-sági földjéből bíróilag lefoglalt 681 1/2 hold, holdját 1100 1/2 övel számlítva, t. özv. Poklinberger Györgyné, született paséri Ody Eva asszony részére mintegy tizenhét ezer ezüst forint erejéig folyó 1847diki évi szeptember hó 11diki napján, ugyancsak fölül érintett Cséb helysége árverés útján a leg többet ígérőnek készpénzért eladati fog. Kelt Baján, majus hó 28diki napján 1847.

(571) Hirdetmény. (1, 3) A nagymgtu. m. kir. udv. kamara rendeléséből közhírre tételtek, hogy f. évi június 23diki napján, alább nevezendő királyi és egyéb haszonvételek, melyeknek haszonbéri idejök f. évi october hó utolján kitelend; az ó-budai kor. uradalmi főútszégi irodában, délelőtti órákban tartandó nyilvános árverés útján, folyó évi november hó 1-5 napjától számítandó 3 egymásután következő évekre a leg többet ígérőnek ujonnan haszonbérbe fognak adati, ugymint: a) a nagymarosi uradalmi vendégfogadó és mérszárszék hozzátartozó három darab 9 1/2 pozsonyi mérő alá való földdel és egy kis réttel. b) A nagymarosi uradalmi kereskedelmi bolt, lakakással együtt. c) A nagymarosi, ezelőtt az erdőszeti számvevői tisztakáshoz tartozott gyümölcs kert. d) Az ó-budai határában, szent-éndrei út mellett létező uradalmi ugynevezett Illés patak malom. e) A visszerádi határában létező Lepencz völgyi jarda-kőbánya melynek köve, keménysége 's tartósága, miatt főleg ajánlható.

Bérieni kívánók 10 percentes bánatpénzzel és biztosítékul vagy egy évi haszonbért kiegészítő őszveggel, vagy aztak kétszeresen fedező okiratokkal ellátva, a kijelet napra meghívattak. — Az árverési és szerződési feltételek a nevezett irodában előbb is megtekinthetők. Árverés utáni ajánlatok nem fognak figyelembe vételtek. — Egyébirant ha az árverésnek eredménye akár minemű okok miatt el nem fogadhatónak találtatnék, fentartja a kamarai uradalom magának azon jogot, az érintett árverési tárgyakkal maga tetszése szerint rendelkezni.

(554) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Erdély nagy fejedelemségben N.-Enyeden lakó Anberboy Antal alperes, miután idéztetéséről folyó évi april 29diki napjáig tárgyalás végett kitűzött hatánapig sem tiszti bizonyítvány, sem tőle válasz nem érkezett, az ellene Burgmann Károly által 303. p. ft. iránt támasztott váltó keresete tárgyalása végett a Vtk. II. r. 213diki §-a nyomán folyó évi június 17kén reggeli 9 órákor az alolirt váltótörvényszék előtti megjelenésre azon értesítés mellett idézték, hogy meg nem jelenése esetében részére gondnokul Pritz Mihály nevezetett ki. Kelt Debreczenben a kir. váltótörvényszéknek 1847. évi majus 3kán tartott üléséből.

(555) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Erdély nagyfejedelemségben Abrug-Bányán lakó Enyedy József alperes, miután idéztetéséről sem tiszti bizonyítvány, sem tőle válasz nem érkezett, az ellene Burgmann Károly telperes által 169 p. ft. 42 kr. iránt támasztott váltó kereset tárgyalása végett a Vtk. II. r. 213diki §-a nyomán f. évi június 17kén reggeli 9 órákor az alolirt váltótörvényszék előtti megjelenésre azon értesítés mellett idézték, hogy meg nem jelenése esetében részére gondnokul Pritz Mihály váltóüggyvéd nevezetett ki. Kelt Debreczenben a kir. váltótörvényszéknek 1847diki évi majus 3dikián tartott üléséből.

(556) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Erdély nagyfejedelemségben Abrug-Bányán lakó Schöder János alperes, miután idéztetéséről a f. évi april 29diki napjáig, mint tárgyalás végett kitűzött hatánapig, sem tiszti bizonyítvány sem tőle válasz nem érkezett az ellene Burgmann Károly által 67 p. ft. 21 kr. iránt támasztott váltó kereset tárgyalása végett, a Vtk. II. r. 213diki §-a nyomán f. évi június 17kén reggeli 9 órákor az alolirt váltótörvényszék előtti megjelenésre azon értesítés mellett idézték, hogy részére gondnokul váltóüggyvéd Pritz Mihály nevezetett ki. — Kelt Debreczenben a kir. váltótörvényszéknek 1847diki évi majus 3dikián tartott üléséből.

(557) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Erdély nagyfejedelemségben Abrug-Bányán lakó Bogdán Theodor alperes, miután idéztetéséről a folyó évi aprilis 29diki napjáig, mint tárgyalás végett kitűzött hatánapig sem tiszti bizonyítvány, sem tőle válasz nem érkezett az ellene Burgmann Károly által 169 p. ft. 42 kr. iránt támasztott váltókereset tárgyalása végett a Vtk. II. r. 213diki §-a nyomán a folyó évi június hó 17diki napján reggeli 9 órákor az alolirt váltótörvényszék előtti megjelenésre azon értesítés mellett idézték, hogy részére gondnokul váltóüggyvéd Pritz Mihály nevezetett ki. — Kelt Debreczenben a kir. váltótörvényszéknek 1847diki évi majus 3dikián tartott üléséből.

(456) Kötelezvény iránti felszólítás. (1, 3) 15666. Pest város tanácsa Krausz Ferencz folyamodványa következtében Krausz János és hitvese született Lazarus Teréz a folyamodó néhai szülői által a városi gyámhivatal részére 1813. évben 45 ft. 32 kről p. p. kiadott 's azon esztendőben october 16dikián betáblázott, továbbá városi plébánia számára 1814. évben 94 ft. p. p. kiadott 's azon esztendőben februar 16dikián betáblázott, — végre Lazarus Teréz részére 1813. esztendőben 2128 ftól p. p. kiadott 's 1814. februar 28kán betáblázott, de kifizetés után elvevett három rendbeli kötelezvényeknek kitábláztatása végett megsemmisítését kérvén országzszerre kihirdetett; ugyanez olly hozzáadással hirdetett ki, hogy ha a kérdéses kötelevek mostani birtokosai kihirdetés napján 20dikiától számítandó törvényes egy évi 's napi határidő alatt magukat jeleníteni emulasztának, azon kötelevek megsemmisítését 's kitábláztatni fognak. Kelt Sz. György hó 13dikián 1847.

(439) Kötelezvény-megsemmisítés. (2, 3) 14071. Debreczen város tanácsának ottani lakos Szücs Sára folyamodásához képest tett felírása nyomán 1844diki april 19dikién 100 p. ftől kelt 's azon évi majus 14dikién 494. szám alatt betáblázott szenvedőleg ottani polgár Hanula Györgyöt 's nejét Némethi Mária, keresőleg pedig a helybeli alumnus tanuló ifjak pénzárát illetet, folyamodó Szücs Sára által visszaváltott, de mindjárt eltelte kötelezvényeknek megsemmisítésére kitűzött 's mai naptól számítandó egy évi 's napi határidő körszerre közhírre tételtek. Kelt Bojtás hó 30dikián 1847.

(471) Birói árverés. (3, 3) 1847diki évi augusztus hó 2diki és következő napján Nyitra-megyei Úrmény mezővárosában Plesztánszky László, Piestyánszky Borbála és Takács Jánostól Úrményen, Czabajon, Alsó-Köröskényen és Mikófalun bíróilag lefoglalt 3 belső telek, 216 p. m. szántóföld, 36 kaszás rét, malomrész, szőlők, irtás-és erdőcsékből álló részjószág árverés útján el fog adati. Kelt Nyitra-napjus hó 8dikián 1847. Jánoky Miklós helyettes alispán és végrehajtó bíró.

(534) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Hainesz Arthurnak, kinek jelenlegi tartózkodása nem tudatik, az ellene Hüffel Ferdinand bécsi kereskedő által, a soproni királyi váltótörvényszék előtt támasztott váltó perében leendő megjelenésre f. évi június 24diki napján reggeli 9 órákor határidőül kitűztek, a meg nem jelenés esetében nekie Fürst Károly váltóüggyvéd gondnokul kinevezetvén. — Soproni királyi váltótörvényszék 1847diki majus 20dikián tartott ülésében.

(535) Lendler Mendl elleni csödper. (1, 3) 15819. Fejér vármegye csödörvényszékének felírása szerint Lendler Mendl sóskuti zsidó hitelvezői csödületének hatánapja f. évi június 14dikiére tűzetvén ki, 's tőmeggondnokká Szucsics Mátyas sóskuti jegyző, perügyelővé pedig Gózon Ferencz hitessügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetettük. Kelt Szent-György hó 13dikián 1847.

(486) Csáthi István elleni csödper. (1, 3) 18775. Debreczen város tanácsa jelentése szerint Csáthi István helybeli szappanos mester hitelvezői csödületének hatánapja f. évi június 14dikiére tűzetvén ki 's tőmeggondnokká Kémery Dániel választott polgár, perügyelővé pedig Erdey János hitessügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetettük. — Kelt Pünkösöd hó 4dikién 1847.

(473) Módosítás. (2, 3) 17327. Kuchinka testvérek Rosnyóban városbeli üveg gyárnokok azért folyamodván: hogy az ellenük emelt város tanácsa által rendelt, 's innét folyó évi januar 12kén 1966. szám alatt kelt körlevellel közzétett csöd körözötése akként módosították, miszerint ezen csödper nem egyenesen ellenök, hanem ellenök ugyan, de csak mint néhai mostoha atyjok Zeiter János vagyona elfoglalói 's örökösök ellen rendeltetett el; miután a folyamodóknak ebbeli kérelmük Rosnyóban város tanácsának e csöd kihirdetéséről Gómör vármegye utján bemutatott felterjesztése tartalmazta megegyezik, ennél fogva 's a fendezett körlevelnek e szerinti módosítása körhírre tételtek. Kelt Sz. György hó 27kén 1847.

(434) Koller Rudolf elleni csödper. (3, 3) 13316. Győr város tanácsa jelentése szerint néhai nemes Koller Rudolf hitelvezői csödületének hatánapja folyó évi június 8dikiára tűzetvén ki, 's tőmeggondnokká Mendel István tanácsos, perügyelővé pedig Hinár János tiszti főügyész nevezetvén; ugyanez szokott mód szerint kihirdetettük. Kelt Bojtás hó 30dikián 1847.

(460) Deutsch Adolf elleni csödper. (3, 3) 15848. Temesvár város tanácsának jelentése szerint Deutsch Adolf helybeli zsidó rőfös kereskedő ellen nyitott csödben a hitelvezők összejövetelére f. évi június 9, 10 és 11dike tűzetvén ki hatánapot, ideiglenes tőmeggondnokká Haglits György, perügyelővé pedig Gruits Novák tiszteletbeli alügyész nevezetett. Mi is kebelserre kihirdetettük. Kelt Szent-György hó 13dikián 1847.

(574) Ajánlkozás. (1, 3) Egy a honban és külföldön harmincz éveken által szerzett tapasztalásain okult hont mezei gazda ajánlja készségét a hazai föld birtokok olly nemű gazdasági rendezésére, hogy azok évenkénti nevelkedéssel, nyolcz 's legfeljebb tíz évek lefolyta után, semmi, vagy a körülményekhez képest igen csekély javító tökével, a mostanhoz képest legalább két annyi tiszta hasznat hajtssanak, 's újabb tíz esztendő kelforgása után, e már megkötötzetet haszon újabban megkötöttessek; 's mindezen rendelkezésekben teendő fáradozást juttalmul nem kíván egyebet, a' netalan elkerülhetetlenül szükséges uti költségen kívül, mint az így szaporítandó jövedelemnek bizonyos 's alku szerinti meghatározandó részét.

Bővebb tudósítást vehetni e tárgyban bérmentes levelekre, Bécsben Favoriten-Strasse Nro 320, a 3-ik számú lakban B. J. czim alatt. Pesten pedig tek. Szilágyi Sándor hitessügyvéd úrnál, bálvány-utczában 175diki szám alatt Blühdorn-házban.

(561) Hirdetmény. (2, 3) Alolirtott ajánlja nagymennyiségű készenlevő nyeregeit urak 's hölgyek számára mindennemű lovaglóik kellékekkel együtt a lehető legutányosb áron, csinos kiállításért 's tartóságért kezessé; felvállal egy-szeresmond nyergesi szakba vágó mindennemű megrendeléseket 's igéri pontos és biztos szolgálatját. Gosch Ágoston nyeregyártó. Boltja van, Servita-teren gróf Teleki-házban Pesten.

(570) A királyné... (571) Birói árverés. (3, 3) 1847diki évi augusztus hó 2diki és következő napján Nyitra-megyei Úrmény mezővárosában Plesztánszky László, Piestyánszky Borbála és Takács Jánostól Úrményen, Czabajon, Alsó-Köröskényen és Mikófalun bíróilag lefoglalt 3 belső telek, 216 p. m. szántóföld, 36 kaszás rét, malomrész, szőlők, irtás-és erdőcsékből álló részjószág árverés útján el fog adati. Kelt Nyitra-napjus hó 8dikián 1847. Jánoky Miklós helyettes alispán és végrehajtó bíró.

(534) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Hainesz Arthurnak, kinek jelenlegi tartózkodása nem tudatik, az ellene Hüffel Ferdinand bécsi kereskedő által, a soproni királyi váltótörvényszék előtt támasztott váltó perében leendő megjelenésre f. évi június 24diki napján reggeli 9 órákor határidőül kitűztek, a meg nem jelenés esetében nekie Fürst Károly váltóüggyvéd gondnokul kinevezetvén. — Soproni királyi váltótörvényszék 1847diki majus 20dikián tartott ülésében.

(535) Lendler Mendl elleni csödper. (1, 3) 15819. Fejér vármegye csödörvényszékének felírása szerint Lendler Mendl sóskuti zsidó hitelvezői csödületének hatánapja f. évi június 14dikiére tűzetvén ki, 's tőmeggondnokká Szucsics Mátyas sóskuti jegyző, perügyelővé pedig Gózon Ferencz hitessügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetettük. Kelt Szent-György hó 13dikián 1847.

(486) Csáthi István elleni csödper. (1, 3) 18775. Debreczen város tanácsa jelentése szerint Csáthi István helybeli szappanos mester hitelvezői csödületének hatánapja f. évi június 14dikiére tűzetvén ki 's tőmeggondnokká Kémery Dániel választott polgár, perügyelővé pedig Erdey János hitessügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetettük. — Kelt Pünkösöd hó 4dikién 1847.

(473) Módosítás. (2, 3) 17327. Kuchinka testvérek Rosnyóban városbeli üveg gyárnokok azért folyamodván: hogy az ellenük emelt város tanácsa által rendelt, 's innét folyó évi januar 12kén 1966. szám alatt kelt körlevellel közzétett csöd körözötése akként módosították, miszerint ezen csödper nem egyenesen ellenök, hanem ellenök ugyan, de csak mint néhai mostoha atyjok Zeiter János vagyona elfoglalói 's örökösök ellen rendeltetett el; miután a folyamodóknak ebbeli kérelmük Rosnyóban város tanácsának e csöd kihirdetéséről Gómör vármegye utján bemutatott felterjesztése tartalmazta megegyezik, ennél fogva 's a fendezett körlevelnek e szerinti módosítása körhírre tételtek. Kelt Sz. György hó 27kén 1847.

(434) Koller Rudolf elleni csödper. (3, 3) 13316. Győr város tanácsa jelentése szerint néhai nemes Koller Rudolf hitelvezői csödületének hatánapja folyó évi június 8dikiára tűzetvén ki, 's tőmeggondnokká Mendel István tanácsos, perügyelővé pedig Hinár János tiszti főügyész nevezetvén; ugyanez szokott mód szerint kihirdetettük. Kelt Bojtás hó 30dikián 1847.

(460) Deutsch Adolf elleni csödper. (3, 3) 15848. Temesvár város tanácsának jelentése szerint Deutsch Adolf helybeli zsidó rőfös kereskedő ellen nyitott csödben a hitelvezők összejövetelére f. évi június 9, 10 és 11dike tűzetvén ki hatánapot, ideiglenes tőmeggondnokká Haglits György, perügyelővé pedig Gruits Novák tiszteletbeli alügyész nevezetett. Mi is kebelserre kihirdetettük. Kelt Szent-György hó 13dikián 1847.

(574) Ajánlkozás. (1, 3) Egy a honban és külföldön harmincz éveken által szerzett tapasztalásain okult hont mezei gazda ajánlja készségét a hazai föld birtokok olly nemű gazdasági rendezésére, hogy azok évenkénti nevelkedéssel, nyolcz 's legfeljebb tíz évek lefolyta után, semmi, vagy a körülményekhez képest igen csekély javító tökével, a mostanhoz képest legalább két annyi tiszta hasznat hajtssanak, 's újabb tíz esztendő kelforgása után, e már megkötötzetet haszon újabban megkötöttessek; 's mindezen rendelkezésekben teendő fáradozást juttalmul nem kíván egyebet, a' netalan elkerülhetetlenül szükséges uti költségen kívül, mint az így szaporítandó jövedelemnek bizonyos 's alku szerinti meghatározandó részét.

Bővebb tudósítást vehetni e tárgyban bérmentes levelekre, Bécsben Favoriten-Strasse Nro 320, a 3-ik számú lakban B. J. czim alatt. Pesten pedig tek. Szilágyi Sándor hitessügyvéd úrnál, bálvány-utczában 175diki szám alatt Blühdorn-házban.

(561) Hirdetmény. (2, 3) Alolirtott ajánlja nagymennyiségű készenlevő nyeregeit urak 's hölgyek számára mindennemű lovaglóik kellékekkel együtt a lehető legutányosb áron, csinos kiállításért 's tartóságért kezessé; felvállal egy-szeresmond nyergesi szakba vágó mindennemű megrendeléseket 's igéri pontos és biztos szolgálatját. Gosch Ágoston nyeregyártó. Boltja van, Servita-teren gróf Teleki-házban Pesten.

(560) Eladó birtok. (2, 3) Nemes Heves megyében kebelezett Markaz helységben 58 hold majorsági szántóföldből és rétből, — 144 hold erdőből 1 1/2, urbéri telekből, 3 zsellérből, 41 1/2 kapás dézsmás szőlőből, 1/16 kisebb királyi haszonvételekből és közös legelőből; — és nemes Nógrád megyében fekvő Lőcz faluban 18 1/2 hold majorsági szántóföldből, 100 hold erdőből, 2 1/4 urbéri telekből, 6 zsellérből, 1/16 királyi haszonvételekből, — dézsmás szőlőből és közös legelőből álló permentes nemesi birtokrészek örök áron eladók Gyöngyösön T. Koudelka Alajos főeszkidit úrnál, vagy Jakovich József táblai ügyvédnél Pesten granátos-utca 465. sz. 1-5 em.

(345) Figyelmeztetés. (3, 3) Egy már a múlt évben köztudomásra bocsájtott előleges hirdetés folytán ezennel közhírre tételtek, hogy miután szabad kir. Sopron városa gyapju-vásár tartatására kegyes királyi szabadalmat nyert, — az első illyféle vásár az idén julius 10-étől ugyanazon hó utolsójáig fog tartatni. Kelt szabad kir. Sopron városa tanácsától 1847diki martius hó 15kén.

(370)

H i r d e t m é n y.

A' bácsi kir. kincstári uradalmak számára következő fenyezők szükségességek:

Table with 3 columns: quantity, length, and width. Lists various types of paper or fabric items.

Az apatini uradalom részére... A' sztapári uradalom részére...

Table with 3 columns: quantity, length, and width. Lists various types of paper or fabric items.

A' kulai uradalom részére... A' palánkai uradalom részére...

Table with 3 columns: quantity, length, and width. Lists various types of paper or fabric items.

Ezen fenteműek szállítására mely vagy uradalmonként, vagy egészben elvállalható a' zombori kir. kincstári igazgatóséknél...

A' szállítandó fa ép és minden hiány nélküli legyen a' szálok hossza csak a' hasznavehető részekben...

A' szállításnak a' nevezett helyekre f. évi július 10-ig történni kell, a' szállított fadarabok kellően megvizsgáltatni...

Mint hogy az ajánlatok felbontása után a' szerződés a' vállalkozó, vagy annak meghatalmazottja által azonnal aláírandó lesz...

A' szállításnak a' nevezett helyekre f. évi július 10-ig történni kell, a' szállított fadarabok kellően megvizsgáltatni...

Mint hogy az ajánlatok felbontása után a' szerződés a' vállalkozó, vagy annak meghatalmazottja által azonnal aláírandó lesz...

A' szállításnak a' nevezett helyekre f. évi július 10-ig történni kell, a' szállított fadarabok kellően megvizsgáltatni...

Mint hogy az ajánlatok felbontása után a' szerződés a' vállalkozó, vagy annak meghatalmazottja által azonnal aláírandó lesz...

A' szállításnak a' nevezett helyekre f. évi július 10-ig történni kell, a' szállított fadarabok kellően megvizsgáltatni...

Mint hogy az ajánlatok felbontása után a' szerződés a' vállalkozó, vagy annak meghatalmazottja által azonnal aláírandó lesz...

A' szállításnak a' nevezett helyekre f. évi július 10-ig történni kell, a' szállított fadarabok kellően megvizsgáltatni...

Mint hogy az ajánlatok felbontása után a' szerződés a' vállalkozó, vagy annak meghatalmazottja által azonnal aláírandó lesz...

A' szállításnak a' nevezett helyekre f. évi július 10-ig történni kell, a' szállított fadarabok kellően megvizsgáltatni...

Mint hogy az ajánlatok felbontása után a' szerződés a' vállalkozó, vagy annak meghatalmazottja által azonnal aláírandó lesz...

A' szállításnak a' nevezett helyekre f. évi július 10-ig történni kell, a' szállított fadarabok kellően megvizsgáltatni...

Mint hogy az ajánlatok felbontása után a' szerződés a' vállalkozó, vagy annak meghatalmazottja által azonnal aláírandó lesz...

A' szállításnak a' nevezett helyekre f. évi július 10-ig történni kell, a' szállított fadarabok kellően megvizsgáltatni...

Mint hogy az ajánlatok felbontása után a' szerződés a' vállalkozó, vagy annak meghatalmazottja által azonnal aláírandó lesz...

(2, 3)

(472)

H i r d e t m é n y.

(3, 3)

Szentivány Vince oszári királyi aranykulcsos 's királyi helytartótanácsi tanácsos mint királyi helytartói k. parancsnál fogva a' tiszta és más mellék folyók szabályozása iránt több törvényhatóságok közt...

(442)

Térítvény iránti felszólítás.

(2, 3)

12204. Pest város tanácsa Kaján Sándor folyamodása következtében két rendbeli 's jelesül 1845ik évi augusztus 21dikén 3220, és 1846dik évi január 10kén 1200 p. fról kiadott, 's a' mondott folyamodót keresőleg, Leopold Antal és neje született Schmidtbauer Katalint pedig szenvedőleg illető kötelezvények felől, melyeket a' mondott folyamodó kivánt betáblázás eszközölhetése tekintetéből a' pénz kiütése előtt magához vett, a' fenemlített adósok részére kadott, 's náruk időközben eltérével térítvényt országzszerző azzal kihirdetett...

(480)

F e l s z ó l í t á s.

(3, 3)

1786dik évben született és 1817ben a' királyi katonai szolgálatból mint pattanyus hadnagy megszökött Hechtlin Fridrik Augustus, Kerestélyi a' tübingeni felhivatalhoz tartozó Maehringen helységre volt lekésze néhai Hechtlin Fridrik Jánosnak fia — miután bebizonnyultnak találattatott volna az, hogy a' badeni nagyherczég Freuburg helységéből származott Kaiser Ferencz neve alatt 1839diki szeptember 8-kán a' rokkant katonák nagyszombati házában elhunyt — 1846diki november 12kén kelt törvényszéki határozatnál fogva holtak nyilatkoztatott.

Netalán örökösiei tehát felszólítanak, hogy k i l e n o z v e n n a p lefolyta alatt az alábbi hivatalnál magukat jelentsék be, mivel különben gyami kezelés alatt levő körülbelül 2000 forintnyi örökségük az elhunyt jelenleg legközelebbi örökösének ismert nőttestvérenek fog kiadani. Kelt Tübingen 1847. febr. 11. Királyi felhivatali törvényszék. Hahn s. k.

(478)

C s ö d p e r - s z ü n t e t e s.

(2, 3)

17865. Arad város tanácsa jelentése szerint Daurer J. B. helybeli polgár hitelezőivel barátságosan megegyezvén, az ellene rendelt csödpér bíróság megszüntetettnek nyilatkoztatott. Mi is 1846dik évi december 15kén 47716dik sz. alatt kelt körintézmény felgyátában kihirdetett. Kelt Sz. György hó 27. 1847.

Sajtó alatt, 's alultrnál f. évi augusztusi vásárj megjelenend a' következő nagyfontosságú munka: A' magyar csödtörvénykezés írta Császár Ferencz, váltószaki előadó hétszemélynök. Mellyre a' jogtudomány' minden barát, 's különösen a' csödbíróság' tisztviselőit és ügyvédi kart előre figyelmeztetni bátor.

(518)

H i r d e t m é n y.

(3, 3)

Midőn az alultr választmány a' folyó évi június 29kén szabad királyi Köszög városában délelőtti 10 órakor, az alapszabályok értelmében tartandó közgyűlésre az illető t. cz. részvényeseket meghívta, egy úttal e' mai napon tartott ülésében hozott abbeli határozatát is teszi közhírré, miszerint mind azon részvények, melyektől az eddig elmaradt részletfizetések e' folyó évi június 29dik napjáig nem teljesítettek, az alapszabályokhoz képest, az azokra eddig tett fizetések elvesztésével megsemmisítetni rendeltettek; — 's ennek folytán teljes tisztelettel arra szólítja fel az illető t. cz. részvényeseket, miszerint részvényeik' eddig elkészített minden részletfizetéseknek a' kifizűtt határnapig leendő lefizetését eránt sikeresen intézkedjenek; — minthogy különben a' többször érintett határidő elmulatával abbéli határozat a' fent említett részvényekre nézve okvetetlen fogantatba annál is inkább vételni fog, mivel az eddig is elkelt nevezetes részvények száma által e' vállalat' jövedője már kéllőleg biztosítva vagyon. Köszög majus 10-kén 1847. A' közegei posztó- és gyapju-szövet-gyár' részvénytársaság' választmánya. Hutter Sámuel titkok.

(3, 3)

(346)

B i r ó i á r v e r é s.

(2, 3)

Pest megyei Tót-Györk helységében fekvő 's tek. Mártonffy Dénes ur csödtömegéhez tartozó rész-jószág, mely 65 1/2 hold szántóföldből, 18 1/2 hold kaszálóból, 3 1/2 h. kender-, burgonya- 's káposztaföldből, 810 1/2 öl majorság-szőlőből, 4 1/2 h. dézmas szőlőből, 32 1/2 h. erdőből, ezen birtokhoz mért aránylagos regálékából, 1/2 jobbágy helyből, 5 zsellérből és a' lakház 's belső telek fele részéből áll; — továbbá különbféle gazdasági eszközök, folyó 1847. évi július 13dikán d. e. 9 órakor, a' helyszínen, bírói árverés útján, készízetés mellett, el fognak adatni. Kelt Pesten apríl 10dikén 1847. Iványos Gergely mint kiküldött táblabíró.

(348)

B i r ó i á r v e r é s.

(2, 3)

Endrédi Gábor és neje Majláth Vincenzianának csödtömegéhez tartozó, t. Pest megyei Csóvár határban fekvő és lakházzal 's egyéb gazdasági épületekkel ellátott belső telekből, ötvenhét kílás majorsági szántóföldekből, tizenegy kaszás majorsági kaszálóból, negyven hold legelőképpen használt erdőből, három fertály népes- és egy fertály elhagyott urbéri telekből, nyolcz urbéri zsellérből és harmadfél kapás dézmas szőlőből álló nemesi ingatlan birtok, az aránylag hozzá tartozó kisebb királyi haszonvételekkel együtt; a' folyó 1847dik évi július 12dik napján, délelőtti 9 órakor, Csóváron a' helyszínen, csödtörvény-széki végzés következtébe el fog árvereztetni. — Kelt Pesten aprilis 10dikén 1847. Iványos Gergely mint kiküldött táblabíró.

(535)

H i r d e t m é n y.

(2, 3)

a' cs. kir. austriai illyr tengermelléki kormányzékától. A' cs. kir. a' istriai követ Napolyban, az 1845dik évben Caserta kerületben, Terra di Lavoro tartományban, Nápoly királyságban Aversában a' tébolyodottak házában meghalozott Ulzelsoz Magdolna halálózásáról szóló bizonyítványát, — mellyben születési földjéül csupán „Austria“ van feljegyezve, ezen országos hatóságának átküldötte. Ezen halálózási bizonyítvány és későbbi vett tudósítások szerint említett Ulzelsoz Magdolna özvegy, 1823. évi november havában az aversai tébolyodottak házába jött, ugyanazon évben egy az austriai seregbeli főorvos által' szolgálóul vétettet fel, és a' tébolyodottak házából gyógyítás folytatása végett kivétellett; 1824. évi november havában, az aversai tébolyodottak házába ismét visszatért, — hol ő szakadatlanul egész halála idejéig meg is maradt. Mindazok' tehát, kik a' fentírtott halálózási bizonyítványának birtokába jutni kívánnak, magukat ezírtant ezen országos hatóságnál jelentethetik. — Triest aprilis 3dikán 1847. Philipp Leopold m. k. cs. kir. kormányzékai titkok.

(498)

H a s z o n b é r l e t.

(2, 3)

Kassa sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tételük: hogy t. ns. Abauj-vármegyében kebelezett és a' mondott város földes-ur birtokához tartozó tagosított állapotban létező forrai uradalom, mellyhez egész Forró m. városon kívül egész Garadna helységre és szebenyi pusztá tartozik, kényelmes lakkkal, szükséges majorsági épületekkel, — jól elrendezett nagyborszerű pálinkaházzal, — az országot melletti 3 vendégfogadóval, a' Kis-Hernádon egyenkint 4 liszt, 1 kása örlő kövel 's kender törővel ellátott 2 malommal, 2 kovácsműhellyel és mészárszékkel, melly kisebb kir. haszonvételek eddig 3836 ft 14 kr. p. pbeni évenkénti haszonbért jövedelmeztek, ugy nem rég ujonan épített 5 juhakkal körülbelül 3000 spanyol juh, majorsági 100 darab szarvas-marha, 28 igavonó ökör, 4 igás ló 's egyéb gazdasági készületekkel, továbbá 71 1/2 egész urbarialis telekkel, 134 zsellérel, 1475 1/2 holdnyi majorsági szántóföldekkel, 556 1/2 kaszás urasági réttel, 621 1/2 holdnyi urasági legelővel, mellybe is 330 holdnyi legelőnek használható erdőrés is ben foglaltatik, 2 urasági szőlővel és évenkénti kijelendő körülbelül 9 holdnyi területű erdő rész favágási joggal, folyó 1847dik évi július 7dik napján reggeli 9 óra tájban a' város udvarháza teremében tartandó árverés útján a' legtöbbbet ígérőnek folyó 1847dik évi november 1-ső napjától 9 egymást követő évekre bérbe adandó leszén, a' kiállításí ár 12000 ft p. pénzben — az árverő által leteendő bántépénz 1200 ft pengőben, egyébiránt a' bérleti szándékozó a' kített bántépénzen kívül mellett az árveréshez bocsátatna, tökéletes biztosítékot, kimutatni tartozik. — A' bérlevél egyéb föltételei e' város számvévi hivatalánál bővebben meg tudhatók. — Kelt Kassán az 1847. évi martius hó 26kán tartott tanácsi ülésből. Várjon Gábor m. s. k. hites aljegyző állt.

(532)

Á r v e r é s i h i r d e t é s.

(2, 3)

A' tanulmányi alaphoz tartozó vörösbényi uradalom részéről közönséges hírré tételük, hogy a' kenesei beszálló nagy-vendégfogadó, melly különben jövedőre a' Balatonnak ottani partján fenálló gőzhajózási kikötő érdekében a' haszonbérletnek meg nem vett reménységet nyújthat, — továbbá az akarattjai vendégfogadó — és a' vörösbényi kocsma és mészárszék az e' f. 1847. reánk jövő 1-ső novemberől kezdve három egymásután következő esztendőkre itten Kenesén a' szittartói hivatalnak írszobájában az e' folyó 1847dik évi június hónapnak 16dik napján délelőtti 10 óra tájban tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbbet ígérőnek felsőbb helybenhagyás feltétele mellett külön külön haszonbérben kiadati fognak. A' bérleti szándékozók tehát elegendő bántépénzzel ellátva az érintett árverésre a' kített helyen és annak jókor idejében megjelenni ezenel hivatalosak.

(465)

H i r d e t m é n y.

(3, 3)

Melly szerint a' főmeltóság magyar kir. udv. kincstár engedelmével az Ungvári kir. uradalom részéről közhírré tételük: miszerint a' nevezett uradalom erdeiben találtatott fagomba-tapló-szedési haszonvéttel, folyó évi július 27kén az unghvári kir. uradalom igazgatósága irodájában tartandó nyilvános árverés útján a' többet ígérőnek f. évi szeptember hava 1-ső napjától három esztendőre bérbe ki fog adatni. A' kinek tehát ezen haszonbérletre kedve leend, a' fenirt napra és helyre elegendő bántépénzzel 's biztosítékul az akkor majd meghatározandó egy évi azonnal lekötendő árendával felkészülve, ezenel meghívatik. A' feltételek addig is a' fent említett igazgatóságnál meg tudhatók.

(450)

Szentiványi szül. Jezerniczky Amália elleni csödpér.

(3, 3)

14686. Nyitra vármegye törvényszékének jelentése szerint Szentiványi született Jezerniczky Amália hitelezői csödtöletének határnapja f. évi július 18, 19 és 20dikára tüzetvén ki 's tömeggondnokká Vály Mihály szolgabíró, perigyezőlő pedig Rudnyánszky János tiszti ügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetett. Kelt Szent György hó 6dikán 1847.

(479)

Szives figyelmeztetés

(2-0)

a' jószág-lotteriákban részvevőkhez. Folyó évi július 10-én már tizedik jószág-sorshuzásunk vitélik véghez, és a' résztvevőknek e' tiz sorshuzásban nyereseményül öt millió kilencszázharmincznyolcezer váltó forint ajánlatott. Ez alkalommal bátorodunk a' részvevőket a' játékterv tulajdonságaira figyelmeztetni, mellynél a' jelenlegi Vogelsang birtok sorshuzása szolgál alapul.

Ugyanis, mi e' játéktervet egy alapítottuk, hogy a' nyeresmények a' létező sorsjegyek' egész során át eloszoljanak. A' sorsjegyek 4 osztályból állanak. Az első osztály magában foglal 1—42.000 számokat, a' második: 42.001—84.000-ig, a' harmadik: 84.001—126.000-ig, és a' negyedik: 126.001—168.000-ig.

Mindegyik osztálynak van saját nyeresemény-dotatloja és vannak saját nyerő számjai, mellyekre mindig csak az osztályra vonatkozó sorsjegyek játszanak azon föltétellel, hogy azon dotatlonál, mellyből a' főnyerőszám nyeretik, egyszersmind mind a' 4 szám-osztály részt vesz.

Ezen négy szám-osztály' mindegyike 4000 jutalom-sorsjegyeket foglal magában, mellyek valamennyi nyeresemény-öszelekre együttjátszanak, és mindegyik bizonyos nyereseményrel van ellátva; továbbá egyedül ezen jutalomjegyekre 100 tetemes jutalomnyeresemény van utasítva.

E' tervünk tulajdonságából kitetszik, hogy ha valaki nyereseményt akar találni, kiváltkép közeledik ahoz az által, ha mindegyik dotatlonból 1 sorsjegyet, összesen tehát 4 sorsjegyet bír, mellynek vételére a' résztvevőket ezenel szivesen meghívjuk.

Egyébiránt egyetlenegy sorsjegy birtokosának is hasonlókép igénye van mindegyik fenálló nyerőszámra, melly felől a' játékterv körülmenyes utasítást nyújt.

Végre, ki 5 sorsjegyet egy jutalom-jegygyel megvásárol, az szerencsés esetben, kétszázhatvanháromezer forintot nyerhet. Bécs aprilisben 1847.

Zimmer D. és társa cs. kir. szab. nagykereskedők. Sorsjegyek mind a' négy dotatlioból kaphatók Pesten Lueff M. illatszerekere-kedésében Kristóftéren a' „Minervánál“.

(580) Végeladás halálozás miatt.

Közbejött halálozás miatt alulírtak kénytelenek néhai Wagner Ferencz gyári készítményeit tetemesen lezártított áron végképen eladni.

ugymint: különféle nemű mérlegeket, tizedmázsákat, kosár-, játszó-, gyors- és serpenyős-mérlegeket stb. kávé- és södlőket, minden nemű akolokat; továbbá sokféle földművelési gépeket ugymint: szecskaavágó-, krumplimosó- és zuzógépeket, kukoriczamorzsolókat, szőlő-csomiszoló- és löerővel hajtó tökéletes cséplőgépeket; nagy készletben levő különféle gépekkel és sok egyéb tárggyal együtt.

Wagner Ferencz örökösi Pesten belvárosi Leopold-utcában 186. sz. a. saját házukban.

(579) Bor-árverési hirdetés.

A' kir. alapítványi vörösbereinyi uradalomnak Veszprém megyebeli vörösbereinyi helységben létező pinczéjében lerakott 578 akó 1855-diki és 924 akó 1816-diki új fejtett és jó minőségű fejt borai a' folyó 1847-ik évben két ízben, nevezetesen: először június 21-dik és 22-dikén és ha akkor el nem keltnének, másodsor augusztus 9-dikén és 10-dikén ugyanazon pinczénél tartandó közönséges árverés útján felsőbb jóváhagyás nélkül hordónként, de hordók nélkül tisztítói készpénz fizetés mellett el és által adatnak. Melly időben és helyen tartandó árverésekre a' venni szándékozók készpénzzel ellátva ezennel hivatalosak.

(347) A' Tarna szabályozási hevesi társulatnak

1847-dik június 16-dikán d. u. 4 órákor Egerben a' vármegye-házánál tartandó közgyűlésére a' Tarna meléki birtokos urak, a' f. é. április 15-én Erken tartott társulati közgyűlés határozatahoz képest, meghívatnak. A l m a s y M a n o' elnök által.

(551) Csőd egy elemi tanítói allomásra.

Pozsony szabad s királyi város tanácsa ezzel közlé teszi: hogy az e' városban felállított IV. elemi iskolában alkalmazandó második tanítói allomásának betöltésére folyó évi június 27-dik napja szabott határidőül. — Mind azon egyének, kik ezen allomás, mellyel 500 p. ftnyi évi fizetés, 100 p. ftnyi szállásbér és 6 öl puha fa nagyon öszvekapcsolva, elnyerni kívánnak, a' képességüket kimutató oklevelekkel támogatott folyamodványukat azon határnapig e' tanácshoz nyújták be. Kelt Pozsonyban 1847. évi május 14-dik napján.

(506) Magyar közép-ponti vasut.

Table with 2 columns: Pestről: Palotán, Dunakeszin által Vácra; Vácra: Dunakeszin, Palotán által Pestre. It lists departure times for various routes and days.

(525) Árverés.

Sz. kir. Szabadka városához egy mértföld távol-ságra Bajnok felé eső kanyarai pusztán, t. cz. Mészáros Antal ur és Vojnics Matild asszonyok földjei közt fekvő 60 lánca városi föld f. évi június 21 és 22-ken a' fennevezett város telekhivatalában szabad kézből el fog árvereztetni. Bővebben értesülhetni t. cz. Horváth Samu urnál Baján.

(500) Árverés.

Zemplén megyebeli Mád városában a' Dercsényi-féle ház pinczéjében az Ibrányi-csödötmeget illető 1092 bouteille részint 1811-ki részint 1822. és 27-dik évi aszu-szőlő borok és essentiaik — folyó évi június 21-ken s több napokon nyilvános árverés útján el fog-nak adatni. — N.-Kálló, május 1-jén 1847. Szunyoghgy Rudolf tömegdognok.

(184) Főhivás (3, 3)

a' pozsonyi malomvölgyi társaság részvényei 8-ik részletének befizetésére.

A' t. cz. részvényesek tisztelettel felszólítanak, hogy illető részvényeik nyolcadik 10 száztoll részletét, 20 p. frtot egy részvényre érve, folyó 1847-iki június 15-ikétől fogva 25-ikéig az alapszabályok értelmében befizetni sziveskedjenek. A' befizetés történik a' takarékpénztár teremében reggeli 9 óratól déli 12 óráig. — Kelt Pozsonyban május 12-én 1847.

A' választmány által.

(552) Heckenast Gusztáv (1, 2)

pesti könyvtár- és kiadónál megjelent és minden hiteles könyvtárban kapható: KÖLCSEY FERENCZ minden munkái.

Báró Eötvös J., Szalay L. és Szemere P. szerkesztése alatt. V. kötet, Kölcsey Ferenczével.

Srét, nyomatató papirosan füzve 6 frt, finom velinpapíron füzve 8 frt p. p.

(572) Árverési hirdetés.

A' pesti kir. főzalog-hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1846. évi mártius havában elzalogított és 1847. évi június 15-dik napjáig ki nem váltott, sem ujra át nem lett, s' jelesen öltözöt darabok fehér-neműek, czin és vörösrész s' több nemű tárgyakból álló zalogtárgyak, f. évi június 16. és 17-ken — az elzalogított ékszerek pedig, mellyek szinte a' fenérintett 1846. évi mártius hóban elzalogítottak, de egy héttel később, azaz 1847. évi június 24-ken nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek el fognak adatni. — Közhírül adatik egyszersmind, hogy az 1847. évi február hóban egyenkint, vagy más tárggyal elzalogított — s' csak 3 hónapra átvett és 1847. évi június 15-ig ki nem váltott prémes ruhák, szinte 1847. évi június 16-án nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek át fognak adatni. — Nemkülönbön azon nyilvános cs. kir. statuspapirosok s' bank részvények, mellyek 1846. évi nov. hóban elzalogítottak és csak 6 hónapra vétettek át, s' a' mellyek 1847. évi június 23-ig se ki nem váltottak, sem pedig ujra át nem tétettek, mint lejártnak tekintetnek, és 1847. évi június 24-ken a' fenálló folyamok szerint eladati fognak. — Végül köztudomásra juttatik, hogy az alább következő hivatali számok szerint elzalogított tárgyak, mellyek iránt rendelkezesek nem tétettek s' annál-fogva el kellett adatniok a' hivatali illetmények tevónása után fenmaradott öszvegek az alábbi jegyzék szerint 1847. évi dec. 9-ig, a' zaloghivatali czedulák visszaadása mellett, átvehetők; ellenkező esetben azok, mint lejártnak, a' hivatali pénztár javára maradnak.

10.000 ft pengőben

budapesti házakra elegendő biztosíték mellett kiadandó. Bővebben értekezhetni Hinka Jozsef táblai ügyvéd ural, váci-utca 436. sz. alatti 2-dik emel. — Alkuszok figyelembe nem vétetnek. (575) 1)

(581) Legjobb minőségű francia pezsgő

nagy palack 2 ft 24 kr. kis " " 12 " kapható Koszgleba Antal borkereskedésében Pesten színház-téren, báró Sina-házban.

(536) Hirdetés.

A' Zay-Ugróczi posztó-gyár igazgatósága tisztelettel jeleníti a' t. cz. közönségnek, hogy egészen friss és ismét tetemesen tökélyesbült gyártmányai, mind nagyban mind kicsinyben e' vásár alatt s' azontul, folyvást kaphatók lesznek, saját raktárában, (színház-téren 5-dik sz. a. Lepora-házban). Pest május 26-án 1847. Maklár Ferencz, pesti czimvezető és pénztárnok.

Hirdetmény.

A' nagy Vogelsang-birtok, üvegyár-és két kuttenbergi házzal együtt, mellyekért váltságul 200,000 v. forint ajánltatik, folyó évi július 10-én ki fog játszani.

E' sorsjátékban nyerendők:

Table with 4 columns: főnyerőszám, nyerőszám, nyerőszám, nyerőszám. It lists prize amounts in florins for different categories of the lottery.

Ezek között van 119 darab ötödörös 1839-ik évi status-kötelezvény, és 130 db. herczeg Esterházy-féle sorsjegy, mellyek a' f. é. június 15-én történendő sorshuzásban, e' sorsjegyek birtokosa javára, együttjátsszanak. Körülményesbben a' játékterven olvasható.

Zinner D. és társa

cs. kir. szab. nagykereskedők Bécsben. Sorsjegyek kaphatók Pesten Lueff M. illatszerkereskedésében Kristóf-téren a' „Minervánál.”

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Pesten.

Table with 3 columns: A' zalog-jegyek nap- és száma; Az elzalogított tárgyak nap- és évi; A' felveendő maradványok pengő pénzben. It lists dates and amounts for the lottery draw.

Bor-eladás.

Tisztán valóságos 1841-diki szőlősi fehér ó bor (Zalából) a' termesztő pecsétjével elzártan itezés palackban 26 kr, kéticzésben 46 kr, akó-számra 15 frtjával váltóban naponként kapható Pesten sip-utcában 368. sz. a. — A' palackok 6 v. krval vissza-váltatnak. (539) (3, 3)